

Szerkesztőség:

Arad Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat

Bulev Regele Ferdinand 4/22.

(József Mherceg-ut.)

Sürgönycim: Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal

151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre — — 1080 Lei

Fél évre — — — 540 Lei

Negyed évre — — 270 Lei

Havonta — — — 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lei

VASÁRNAP — — — 6 Lei

Bucurestiben 80 banival több

Pénzügyi diktaturára készül a kormány.

Kisért a mult.

Egy pillanatig sem gondoltunk arra, hogy az új kormány képes lesz máról-holnapra, a mult bűncit jóvá tenni. Egy megrongált épületnek renoválásához idő kell. De vannak dolgok, amelyek gondolkodóba ejtenek bennünket és amelyek megzavarják azt a jóindulatú várakozást, amit a kormány jövőbeni munkája iránt érünk. Mi a Maniu-kormány uralmának tartósságától vártuk sérelmeink orvoslását, de ez a kormány eddig nem sok reményt nyújtott arra, hogy valóban hű lesz ahhoz a programhoz, amit egy évtized óta hangoztat. Többek között az történt, hogy Erdélyben megszüntettek magyar iskolákat, a bucaresti-i százezernyi magyar gyermek román iskolába jár, a Bánságban Dettán és Orsován, de más helyen is a magyar tagozatok megnyitását lehetetlenné tették, legutóbban pedig az aradi Kölcsey-Egyesület élére kormánybiztost neveztek ki. A postán pedig újra kezdődnek a román nyelvvizsgák.

Ezek mind az új kormány kinevezése óta történtek. És ezek a tények igazán nem jelentik a kormány kisebbségi ígéreteinek megvalósítását. Ezek olyan jelenségek, amelyekből nem épen megnyugtató következtetéseket is vonhatunk le. A fősorot esetekben a kormány nem is kellett volna aktív politikai ténykedést kifejtene, csupán megakadályozni azokat. De ezt nem tette. Természetesnek kell találni, hogy az ilyen dolgok nem keletkeznek különös jó hatást a kisebbségekben.

A régi iszapolitika kísért még mindig. Kreaturái még ma is ott ülnek a hivatalokban és nem lehetetlen hogy a régi rezsimből megmaradt rendeletek végrehajtásával akarják népszerűtlenné tenni a kormányt. Ha ez így van, akkor féltjük a kormány népszerűségét, mert ennek a népszerűtlenségnek árát mi fizetjük meg. Tiszta helyzetet szeretnénk látni és ha szabotázs folyik a kormány intenciói ellen, úgy ki a szabotálók a hivatalokból. Várjuk a sürgős intézkedéseket, mert a felelősség minden magyarizat ellenére is, a kormányt terheli. Legalább az újabb sérelmek szűnjenek meg, amíg a régiek orvoslására kerülhet a sor.

Mi jóindulatú várakozással figyeljük a kormány munkáját. Szeretnénk bizni mindazokban, amelyeket urafomra jutása előtt begéret a kisebbségek részére a nemzeti-parasztpárt. Azonban keletlenül hatnak ezek a legujabban felbukkanó sérelmek, amelyeknek hatása alatt a régi rezsím nyomását érezzük. Bennünk meg van a jóindulat és igyekezünk mindent jóindulatulag kimagyarázni. A kivételek erősítik a szabályokat, de a kivételek sorozatos megismétlődései szabályokká válnak. A kormány presztízse, a népek bele vetett hite van kockára téve az olyan dolgokkal, amelyek épen ellenkező a kormány által hirdett ígéreteknél. Tudjuk, hogy sem idő, sem alkalom nem volt arra, hogy Maniu-kormány felépítse Románia új épületét, de legalább arra kellene gondolnia, hogy a régi épület további romlását megakadályozza.

Módosítják a külföldi tőke által kifogásolt törvényeket.

Készülnek a bányatörvény, az energia- és komercializálási törvény módosításáról szóló törvényjavaslatok.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-tudósítójának távirati jelentése.) A kereskedelmi és iparügyi miniszter úban a kiküldött bizottságok megkezdtek a liberálisok 1924. évi hírhedt törvényeinek, a bányatörvénynek, az energiatörvénynek és a komercializálási törvénynek módosításáról szóló törvényjavaslatok elkészítését. Ezekre a módosításokra annál nagyobb szükség van, mert e törvények által létesített Consiliul Supe-

rior de Mine, Consiliul Superior al Energiei és a Consiliul de Indrumare liberális tagokból állanak és így a kormány intencióit a működésük paralizálhatják. A kormány nem kíván e tagok helyébe másokat kinevezni, hanem törvényes uton fogja szabályozni a kérdést.

Elsősorban a külföldi tőke által kifogásolt törvényeket fogja módosítani és alkalmassá tenni a nemzetközi tőke részvételét a romániai iparban.

A horvát események megingatták a jugoszláv kormány helyzetét.

Korosec lemondása minden percben várható. — Hadzsics hadügy-miniszter állítólag már le is mondott.

Diktatura és üldözések Horvátországban.

(Az Aradi Közlöny zágrábi tudósítójának távirata.) A tegnapi nagy változásokat teremtett a horvát helyzetben. Zrelac Péter zágrábi főispánt váratlanul elmozdították állásából és helyébe Maximovics ezredest nevezték ki, ami a katonai diktatura életbeléptetését jelenti. Elhelyezték büntetésből Úszkubbe Mirkovics tábornokot, a zágrábi hadtest parancsnokát. A kommunistaellenes államvédelmi törvényt váratlanul életbeléptették és ezzel párhuzamosan életre keltették Zágrábme gyében a szerb ochranát.

Az üldözések tovább tartanak, a börtönök telve vannak politikai foglyokkal, akiknek ügyéről a rendőrség semmiféle jelentést nem ad ki.

A diákság sztrájkja tovább folyik. Szerdán késő éjszakáig kutattak Jelics és Heldzsja diákvezérek után, akik elmenekültek. Az egyetemi ifjuság táviratilag fordult a nemzetközi diákszövetség elnökéhez intervencióért. A táviratban elmondják, hogy

a letartóztatott diákokkal középkori barbársággal bánnak a börtönökben. A rendőrök ütök, kizsárolják, éhezetik őket, féreggel teli cellákba helyezik a diákokat, rablógvilkosok közé.

Kérük a diákszövetséget, irányítsa Európa figyelmét ezekre a balkáni állapotokra.

Maximovics tüzérezredes, Zágráb új főispánja ma hirdetményt bocsátott ki, amelyben közölte, hogy

a tüntetőket halállal és husz évi börtönnel sújtja.

A belgrádi lapok ezen intézkedés dacára még mindig „gyengeséggel” vádolják a kormányt. A Politika szerint a miniszterelnök lemond a belügyi tárcaáról, amelyet Smoldaka madridi követ vesz át, aki napok óta Belgrádban tartózkodik. A parasztdemokrata koalíció tiltakozik a közigazgatási bíróságnál Maximovics kinevezése miatt, miután a kormány nem nevezhet ki katonai személyeket közigazgatási tisztségbe. A Pravda híradása sze-

rint az államvédelmi törvény alapján sor kerülhet a koalíció egész vezetőségének letartóztatására.

Tegnap gyűlést tartott a horvát-parasztpárt. Macsek elnök a többek között a következőket mondotta:

— A szerb kormányzat penészes hordó, hiába töltünk bele jó bort, mindjárt megromlik.

Pribicevics beszédében a következő kiellenést tette:

— Nem félünk Belgrád fenyegetéseitől, a végsőkig folytatjuk a harcot elnyomóink ellen.

A tegnapi gyászistentisztelet után röpcédulákat osztogattak egész Zágrábban. Ezekben harcot hirdetnek a horvátok a természetellenes kapcsolat megszüntetéséért.

— Utót a harc órája — mondja a felhívás — nem lehet szó megegyezésről a horvátok és szerbek között. Csatamezőn állunk, szemet szemért, fogat-fogért.

A londoni jelentések szerint a Times belgrádi levelezője szerint a horvátok szenvedélyét már lehetetlenség fékezni. Macsek dr. nyíltan kijelentette, hogy a tüntetések a horvát nép valódi érzelmeit tükrözik vissza. A megegyezést a vezetők a közvélemény nyomása miatt nem fogadják el.

Az események miatt valószínűnek tartják, hogy a Korosec-kormány lemond és átadja helyét egy olyan kormányvsnak, amely vagy megegyezést köt a horvátokkal, vagy az erős kéz politikáját lépteti életbe és letöri a mozgalmakat.

Éjszaka érkezett távirati jelentések szerint Maximovics főispánna való kinevezése miatt egyre fokozódik az izgalom. Davidovics demokrata vezér kijelentette, hogy erélyesen fog tiltakozni a kormány eljárása miatt. Korosec ma kihallgatáson jelent meg a királynál.

Az az általános felfogás, hogy még ma este kitar a kormányválság. Beavatottak szerint Hadzsics hadügyminiszter már le is mondott.

Szombaton délután tartja meg világosi nagygyűlését a Magyar Párt.

Miért maradt el a világosi gyűlés? — Ma este Buzsákon tartott gyűlést a Magyar Párt.

Holnap este a Mosóczy-telepen két propagandagyűlés lesz.

(Arad, december 6.) Az Aradi Közlöny részletesen beszámolt a Magyar Párt vezéreinek tegnapi gyűléseiről, amelyek minden községben lelkes magyar tömegek vettek részt. Mint jelentettük, dr. Parecz Béla és Juhász Attila tegnap Gyorokon is gyűlést tartottak és a Schmidt-féle vendéglő nagyterme zsufokásig megtelt hallgatósággal. Dr. Parecz Béla és Juhász Attila autómobilon Gyorokról Villágosra akartak menni, hogy az ott hirdetett gyűlést is megtartsák, utközben azonban sajnálatos defektus érte autójukat, amely megakadályozta utjukat. A gépkocsi nem tudott keresztülvergődni a hatalmas sártengeren, az egyik gummi defektet kapott és ők kénytelenek voltak visszagyalogolni Gyorokra. A Magyar Párt aradi tagozatának vezetői elhatározták, hogy

az elmaradt világosi nagygyűlést nyolcadikán, szombaton délután három órakor fogják megtartani.

A nagygyűlésem a világosi és galsai magyar lakosságon kívül részt vesz a környékbeli községek magyarsága is. A gyűlés előadói dr. Parecz Béla és Juhász Attila lesznek. A nagygyűlést a Crisan-féle vendéglőben tartják meg és terv szerint a községek lakosai ünnepélyes fogadtatásban részesítik a Magyar Párt kiküldöttjeit. A világosi gyűlés után Pankotára mennek dr. Parecz Béla és Juhász Attila, ahol öt órakor tartják meg programbeszédüket.

Ma este lelkes magyar hallgatóság jelen-

létében, Buzsákon tartott a Magyar Párt propaganda-gyűlést, amelyen dr. Széll Lajos, dr. Örfi Gyula és Bérczy Lajos szóialtak fel. A gyűlés lelkes hangulatban folyt le és az előadókat percekig ünnepelte az összegyűlt

Arad megfeledkezett ezidén a Mikulásról.

Kiment a divatból az ajándékozó öregur. — A gondok, az életharc izgalmi eltörölték ezt a régi, szép szokást. — Körinterjú a kávéházban.

(Arad, december 6.) A kávéházban tanyát vert az unalom, a cigányok blazirt arccal rángatták a vonót hegedűjükön és a Cirkuszhercegő agyoncsévelt indulójának hangjai mellett unatkozott tíz-tizenöt ember a fehér terítéses asztaloknál. A nők közömbös arccal szemlélték a képeslapokat, a férfiak belemélyedtek a belpolitika, vagy közgazdaság elméleteibe s senkisémet vette észre, hogy az óra mutatója mindjobban a tizenkettes szám felé suhan...

Tizenkét óra.

A kávéház ajtaján a virágosasszony csoszog be, kosara krizantémokkal, szegfűkkel telve. Mintha a levegő telve lenne unalom-bacillusokkal, a virágosasszony is csak immelámmal áll meg az asztaloknál és sok helyen még csak nem is kínálja portékáját. S ha meg is áll valamelyik asztalnál, tekintetet sem vetnek a kosárra.

— Köszönöm, nem kell.

Senki nem veszi észre, hogy a virágos kosárban, a vörösítő szegfűk, fehér krizanté-

magyszámu magyarság. Aradmegye községeiben szintén folytatták a magyarság vezérei propaganda utjukat. Zimándközön és Zimánd-ujfalun volt ma délután gyűlés, amelyen dr. Parecz Béla és Korossy György mondtak lelkesítő beszédeket.

Holnap, pénteken, december tizedikén este hét órakor Aradon a Mossóczy-telepen tart két gyűlést a Magyar Párt. Az egyik hét órakor kezdődik a Gally-féle vendéglőben, a másik este kilenckor a Costin-féle vendéglőben lesz. Előadók lesznek: dr. Parecz Béla, dr. Vencsov Géza és dr. Széll Lajos. Ugyanezen a napon este fél kilenc órakor a Kasza-uccai Mókus-féle vendéglőben lesz gyűlés, ahol dr. Örfi Gyula és Bérczy Lajos tartanak beszédet.

mok között piros szallagokkal átkötött, apró virgácsok is vannak, a Mikulás jelképei. Az asszony hátracammog, leteszi az egyik asztalra a kosarat és rezignáltan panaszkodik.

— Aradon mindenki elfelejtette, hogy ma éjszaka Mikulás van. Más években alig győztem eladni a kis virgácsokat, mindenki veit és örült a Mikulásnak. Ma még egyetlen egyet nem adtam el és ha szóltam is valamelyik asztalnál, akkor mondták csak:

— Tényleg! Ma este van Mikulás!

— De venni, nem vettek semmit, azt mondták, van manapság elég gondja az embernek, semhogy még ezzel is törődjen. Bizony, de régen volt, amikor mindenki Mikulást ünnepelt.

Fogta a kosarat s ment tovább. Fáradtan, szomorúan, mintha ő volna a megtestesített Mikulás apó, akiről a rideg 1928. megfeledkezett s lomtárba tett a mult sok szép tradíciójával egyetemben.

Körülmezek a kávéházban. Végignegyek az asztalok között és megkérdezem a diszkrét

A sárga ház.

(Részletek Hollós István dr.: „Bucsum a Sárga Házról” című könyvéből.)

Hangulata van a kis különszobának. A Janka kisasszony szobája... Kalitka fehér muszlinban. Ő maga fehérhajú, ráncosarcu, de ibolyakék szemével gyermekesen mosolyog... Ruhája fehér, tűzött parchet, fehér kötött keztyűjében finom ujjai, mint porcelánok... Vékony hangján nevetve mutogatja szobája csodáit... A kis cifra asztalocskákat, terítőcskéket, babácskákat, játékkocsikat, udvari hintőcskákat, bölcöket, sőt koporsókat, amiket mind maga készített dióhéjból, gyufaskatulyából, régi újságok kivágott képeiből, üveg dugókból, gyöngyökből, rongyokból, pamutokból, márdartollakból... És mindennek meg van a maga története... világtörténete.

— Ja das ist der Wagen Maxmillians. Dort ist der arme Rudolf in seiner Gruft.

Néha a férfiosztályról zongora hallik ide. Mindenki ismeri a szótalan beteget, aki olyan régen van itt, mint Janka kisasszony. Minden ebéd után eljátsza a Szűz Imáját. Olyan a játéka, mint egy csöndes, meleg eső... Évtizedek óta tartó szerelmi vallomás — a távolból. Janka kisasszony édesen mosolyog és halkán int felém:

— Ach, der bolond!

És a szobák zegezugában itt egy régi biblia, ott egy Montepin- vagy Dumas-regény és a Gartenlaube multszázadbeli évfolyama.

Hangulata van a boltívek alatt nyikorgó nehéz tölgyfikapunak, ahol olyan sokan mentek be... és bizony kevesen jöttek ki... Az öreg lemondóan intenek:

— En is már csak a hátulsó kapun megyek el innen: ha az öreg Hubner fog kivinni.

Hubnernek az erdő alatt volt a lakása, a Sárga Ház bonchája és ravatalozója mellett. A holtakra ügyelt. Csöndes ember volt. Szó nélkül hordozgatta ki házához a hullákat. Mig egyszer megzavarodott. Azt rebesgették a betegek, hogy szerelmes lett a halottakba és éjjelenként azokkal mulatott.

Az elülső portás a Bach-korszakból Morvaországból került ide. A jó öreg éjjeli betegfelvételkor az inspekciós orvosok ajtaján halkán kopogtatott és pocsánatkérően húzta a szót: — Hozták!

Nyári esteken a kapu alatti padkán, mint falun szokás, kiültünk orvosok, hivatalnokok és az öreg nagy tisztelettel mesélni kezdett a régi jó időről. A régi jó idők! Amikor még vasárnap kijöttek az urak himón és táncoltak a réten cigány mellett... Egyszer meg reggel hét órakor jött két dáma, a hintójuk valahol künny állhatott.

— Nem tudtam kik voltak, ép kefélek az attilát és a beteg söpörte — mesélte tovább — és egyszerre csak, gondolok jött a baj rá, mert a seprővel tisztelegte és kiáltotta:

— Gewelir heraus!

— Hát a beteg megismerte. Ihre Majestät volt az udvarhölgygyvel: épen erre sétakocsizta reggel és meg akarta nézni a bolondokat.

Van egy beteg, aki az idők folyamán itt megvakult. Vigan botorkál mindenfelé, jobban ismeri a Sárga Ház zegét-zugát, mint mi. Egyszer elmondta történetét:

— Nem voltam én tökéletes bolond, csak kis zavargásom volt, a feleségem mindenfelét bemondott az orvosnak, de én értettem a szavát, azt is mondta, késsel mentem neki, de hamis volt minden szava. Hát persze, nem volt tökéletes, jó szíve irányomban, mert tekintetes doktor ur. az a másik, a társa, akivel meg volt jó az egyezkedés... a férfi. Ha jó szívvel lett volna, kivitt volna. Egyszer eljött ide, meg akart csókolni, mondtam, sohse csókolj, ha nem akarsz kivinni... én nem tagadom le a mondó szavamat, mondom, ne is jöjj akkor... Nem is jött attól a perctől fogva... Azután telt az idő... Nehéz volt az asszony nélkül...

... Nehéz... Nem mondom, amióta itt vagyok, lett volna módom asszonyhoz jutni, nem tagadom tekintetes orvos ur, de arról leköszöntem, hogy itt egy leánnyal kikezdek, akkor sohasem szabadulhatok... Így telt az idő napról-napra, hétről-hétre, hónapról-hónapra, évről-évre... így leszoktam...

— Csodás életsorok...

Érthetetlen emberek. A köfal csak keretet ad ennek a társadalmi-külső társaságnak, a soha össze nem tartozó egy-egy emberből álló esetleges sorsnak... Összekerültek emberek, talán mert egy nagy könyvnek tartalomjegyzéke, amelyet Psihiátriának hívnak, valahogy egy tető alá hozta őket...

Mintha egy világfelfordulás omladékai és rétegei vetődtek volna itt össze. És az élet a legnagyobb ellentétek között mégis hidat ver.

Két öreg, az egyik szikár, a másik tömzsi. Az egyik hosszú, már zöldesen fénylő redingotban. Magasrangu hivatalnok volt. A másik asztalosmester volt: rajta durva intézeti posztokabát van. A hivatalnok mindig magyaráz, az asztalos röviden felel. A hivatalnok a világegyetemről, a bolygókról kérdez, az asztalosmester megértően bólogat és az iparról és a szublótról felel.

Tegeződnek. Már régen megszüntetett közöttük minden rangkülönbséget az idő, a szükség, az egymásrautaltság és a betegség, amelyben egyik a másikat ápolta.

Megdöbentő volt, amint ezen a kétféle nyelven a két ember egymást megértette. — Csodás duett! Az egyik Bachot hegedült, a másik valcert harmonikázott... És mégis a két muzsika valahol interferált.

A beszéd hid, de a hid fölöslegessé válik, ha alatta kiapad a folyam és az emberek a medren mennek át egymáshoz.

... Vasárnap erre önti a nyár a városi kirándulókat. Sokan megállnak és a kerítésen bámulnak be. Egy asszony ijedten a férjéhez bujik. Azután rámnéz, azután a férj is rámnéz. Azután összenéznek és megint megnéznek. Mereven engem néznek. Ismerem kettőjük néma párbeszédét.

— Ki hinné — mondják — hogy ez is bolond!

Barátaim — szeretném nekik mondani — ne féljetek tőlem és ne csodálkozzatok rajtam. Még ha esetleg igazatok volna is, akkor is olyan választófal, mint aminőt most közöttünk láttok: itt bolond, ott egészséges, a valóságban ember és ember között nincs.

állításba került társaságoktól, mi van Mikulással?

A kereskedő: Megfeledeztem róla, de nem is csoda. Máskor Mikulás előtt tele volt az üzlet, mindenki vett valami kisebb ajándékot meglepetésül valakinek, de most egyetlen Mikulás-vevőm nem volt. Senkisémet emlegette és így én is elfeledkeztem róla.

A társaságbeli úr: Jaj, kedves szerkesztő úr, kinek jut ma eszébe Mikulás? De jobb is, mert elég gondja van az embernek a karácsonyi ajándékokkal. Ez a nagyon kedves ünnep csak a régi időkben volt tényleg ünnep, amikor nem volt annyi keserves gondja az embernek. Ma már muzeumba kell helyezni a memóriát, uszályos női ruhák és tornyos frizurák közé. Odavaló már szegény, öreg Mikulás.

A politikus: Ugyan kérem. Pár nap múlva itt vannak a választások, tegnap Aradon volt Mania miniszterelnök, kinek jut eszébe ilyenkor a Mikulás?

A bankigazgató: Maguk újságírók mindig olyan fantasztikus emberek voltak. A lej Zürichben pár nap óta esik, mint az őszi eső, a piac majd megőrül az idegességtől és maga ilyenkor az öreg Mikulást emlegeti nekem. Legyenek már egy kissé reálisak is.

A hivatalnok (szégyenkezve): Őszintén beszéljek? Nekem véletlenül eszembe jutott, hogy ma este van Mikulás. De aztán arra gondoltam, hogy fa kell, téli ruhát kell venni magamnak, az asszonynak, a gyerekeknek, eszembe jutott, hogyha a család minden tagjának veszek Mikulás-ajándékot, felborul az egész havi büdzsém és — szándékosan megfeledkeztem róla. Ez az igazság.

A körutnak vége, a konklúzió csak egy lehet. Bizony Uraim és Hölgyeim, Arad az idén skartba tette az öreg, kivénhedt Mikulást...

Marosi Rudolf.

A magyar egységnek e jelben győzni kell:

Dagad a párisi telekspekuláció botránya.

Hanau asszony szélhámosaiba állítólag a francia kormány egyik államtitkára is kompromittálva van.

Párisból jelentik: A Hanau—Bloch-konzern ismeretszélhámosaiban ügyében a Gazette de France irodahelyiségeiben és a Hanau-féle pénzügyi vállalkozás irodájában elrendelt házkutatásokat ma folytatták. A délután folyó min. kiterjesztették a vizsgálatot még egy pénzügyi vállalkozásra is, amely ugyan nem tartozik a Hanau-konzernhez, ezzel azonban szoros üzleti összeköttetésben állott. A vidéki házkutatások kivétel nélkül azzal az eredménnyel jártak, hogy egyik fiók-pénztárban sem találtak említésre méltó összegeket.

Az Ami du Peuple, Coty lapja már különben azt a szenzációs leleplezést közli, hogy a Gazette de France ügyébe a jelenlegi francia kormány egyik államtitkára, Hennessy is bele van keverve, amennyiben a telekspekulációkhoz az illető államtitkár is odaadta a nevét. A lap szerint Poincaré már az elmúlt éjszaka folyamán magához kérte Hennessy államtitkárt, aki vel nagyon hosszú vitája volt. Ezzel szemben azonban a kormány ma nyilatkozatot tett közzé, amelyben leszögezi, hogy a Hanau—Bloch-konzern manipulációhoz a kormány egyetlen tagjának sem volt semmi köze. A károsultak különben ma délelőtti tüntetést rendeztek. A rendőrség szigorú intézkedéseket tett a kilengések megakadályozására.

Ingyen kap bérletet

Központ 100.000 kötöttes, leszállított díj

könyvtárban

mindenkinek, aki négy bérletet gyűjt a könyvtár részére. A könyvek újak és tiszták.

Ausztria új elnöke december 10-én foglalja el hivatalát.

Miklas Vilmos, az új elnök ellenzője az Anschlusnak. — Hogyan folyt le a választás. — Az osztrák köztársaság új elnökének élettrajza.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) Egész Ausztria rokonszenvvel fogadta Miklasnak elnökké való választását, ami külpolitikai szempontból főleg azért fontos, mert köztudomású, hogy az új elnök egyike az Anschluss legnagyobb ellenzőinek. A sajtó is rokonszenvvel fogadja a keresztényszocialista elnököt, akiről még ellenjelöltjei is dicsérrel nyilatkoznak. Pártonfelelőse és jelleme garantálja, hogy a köztársaságot előbbre viszi. Az új elnök december 10-ikén veszi át hivatalát. Az elnökválasztásról bécsi tudósítónk az alábbi részleteket adja:

Az első szavazásnál a nagynémet néppárt Schöber János bécsi rendőrfőnökre szavazott, amivel eredménytelenné tette a szavazást, egyik jelöltnek sem lévén meg az abszolút többsége. Miklasra 84, Renner Károlyra 91 szavazatot esett. A nagynémeteknél ez taktika volt, mert nem akartak Miklasra szavazni, viszont frontot sem akartak a keresztényszocialisták ellen csinálni. A második szavazás sem hozott eredményt. Miklas újból 84, Renner 91 és Schöber 26 szavazatot kapott. A harmadik szavazásnál a szocialisták döntöttek el az ügyet, mert üres szavazólapokat adtak be és így Miklas 94 szavazatával szemben csak Schöber szerepelt 26 szavazattal. A leadott szavazatok abszolút többsége birtokában

igye Miklas győzött. Az eredményt Elders szociáldemokrata képviselő, a gyűlés elnöke hirdette ki.

A kihirdetés után a szavazatszedő bizottság és a parlament egyik magasrangú tisztviselője Miklas Vilmosért mentek. Nagy éljenzéssel fogadta a parlament az új elnököt, aki először dr. Hainisch volt köztársasági elnök érdemeit méltatta és köszönetét fejezte ki a távozó elnöknek ünneplő munkásságáért. Ezután letette az esküt, majd a parlament elnöke figyelmeztette Miklas elnököt az osztrák alkotmány első alapelveire: Ausztria demokrata köztársaság és minden jog a népből indul ki.

Az új elnök 1872. október 15-én született. Egy postatisztviselő fia volt és tanulmányait a bencésrendi gimnáziumban, majd a bécsi egyetemen végezte. A történelemből és német nyelvből diplomát nyert, különböző német városokban tanárskodott. 1907-ben a régi Reichsrat képviselője lett és mint ilyen 1918-ig működött. Szoros baráti viszonyban van Seipel kancellárral és azok közé tartozik, akik ellenzői a csatlakozásnak. Miklas dr. nős ember és tizenegy gyermeke van.

Az esti jelentések szerint De Monzie szenátor nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy Ausztria bebizonyította élelképességét. Nem helyesli az Anschlusst és a csatlakozásnál sokkal fontosabb a béke.

Nagy zavar a választási igazolványok körül.

A választóknak több mint fele nem kapja meg igazolványát, ha sürgős intézkedés nem történik. — Pontiusból Pilátusig küldöztetik a polgárokat. — Tudnivalók az igazolványok megszerzéséhez. Szigorúan büntetik a nemszavazókat.

Minden magyar váltsa ki a szavazóigazolványát.

(Arad, december 6.) A mai napon kezdtek meg Aradon a választási igazolványok kiosztását és már ma száz és száz panasz hangzott el a választópolgárok részéről, akik órákat igénybevévő utánjárással sem tudták megszerezni igazolványukat. Az Aradi Közlöny szerkesztőségébe és a Magyar Párt hivatalos helyiségébe jöttek fel számosan és elmondották, hogy

reggel nyolc órától délig jártak igazolványuk után, de egyik helyről a másikra utasították őket és végeredményben sehhol sem kapták meg igazolványukat.

Nemcsak egyes emberek panasza ez, hanem egész városrészeké. Rengeteg hivatalnok, munkásember kért szabadidőt, hogy választási igazolványát megszerezze és az egész délelőttöt hiába töltötte el. A járásbírósról a Ferenc-téri iskolába, onnan a központi rendőrségre, majd a kerületi rendőrségekre küldték az igazolványokért jelentkező polgárokat. A beérkezett panaszok alapján a Magyar Párt vezetősége — mint megírtuk — jelentést tett Hargot György törvényszéki főelnöknek, aki megígérte, hogy rendet teremt az igazolványok kiosztása körül.

Mindössze alig néhány nap választ el bennünket a december 12-től és ez idő alatt több mint tízezer szavazólapot kell kiosztani. Ha sürgős intézkedés nem történik, úgy a választóknak fele sem kapja meg igazolványát.

Mindenesetre a közönség figyelmébe ajánljuk, hogy a választókerületben lakók, az illető rendőrkerületben kapják ki választási igazolványukat. Tehát, ha valaki a második választási kerületben lakik, a második rendőrkerületben szerezheti meg igazolványát. Csakán az első választási kerület lakói részére osztják ki az igazolványokat a járásbírószágon. Ha valaki az utolsó három esztendőben lakást változtatott és ezt nem jelentette be, hogy átírják abba a választási kerületbe, ahová költözött, úgy abban a kerületben jelentkezzen igazolványáért, ahol három esztendővel ezelőtt, a választópolgárok összeírása alkalmával lakott. Itt említjük meg, hogy

mindazok, kik a választási listába az idő.

nem kerültek be, de tavaly volt választási igazolványuk, belügyminiszteri rendelet értelmében utólag telvehetők a lajstromba.

Ebben az ügyben keressék fel a Magyar Párt irodáját, ahol intézkedés történik, hogy megkapják választási igazolványukat. Az igazolványok átvétele csak személyes jelentkezés alapján történik.

Minden választó vigye magával személyazonosságát igazolványát, mert a kiosztást ellenőrző bírák csak személyes leigazolás alapján adják ki a szavazóigazolványt.

Mint tudvalévő, a kormány tiszta választást kíván s ezért a megyei központi választási irodák szigorú utasítást kaptak, hogy

minden jogosult számára adják ki a választási igazolványt, míg azok ellen, akik ezt átvenni és ennek folytán szavazni elmulasztanak, a törvény értelmében a legszigorubbán járjanak el.

Arra tehát senki ne számítson, hogy — mint a múltban volt — a szavazást elmulasztó választót a választások után az előírt bírság megfizetése alól mentesítik.

Minden szavazónak, így elsősorban a kisebbségi magyar szavazóknak feltétlenül ki kell váltani a szavazóigazolványt és le is kell szavazniuk már csak azért is, hogy az 500-tól 5000 lejjig terjedhető pénzbírság megfizetése alól mentesüljenek. Mint ismeretes, Aradon a szavazó igazolványok kiosztása december 10-ikéig délelőtt 9—12-ig és délután 3—6 óráig tart, aránylag tehát rövid idő áll rendelkezésre, miért is mindenki sietve jelentkezzen igazolványára végett az illető kerületi rendőrségen, illetve az aradi járásbírószágon.

— Öngyilkos lett egy budapesti egyetemi hallgató. Budapestről jelentik: Tost Gábor 23 éves budapesti egyetemi hallgató tegnap este öngyilkossági szándékából mellbelötte magát és meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják. Az életunt egyetemi hallgató Tost Gyulának, a Fejérváry-kormány volt kultuszminiszterének unokája.

A walesi herceg holnap Európába érkezik.

A régenstanács megkezdte működését. — Javult György király állapota.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) György király — a szerdán kiadott orvosi jelentés szerint — jól töltötte az éjszakát. A délután folyamán nem adtak ki több bulletint a király egészségéről. A tegnapi államtanácson kinevezett régenstanács, ma már több okmányt irt alá. Késő este újabb jelentést adtak ki, amelyben közlik, hogy noha a király jól töltötte a napot, a hőmérséklet az esti órákban ismét egy fokkal emelkedett, ami azt mutatja, hogy a fertőzési folyamat még tart.

A walesi herceg ma délután az Entreprise cirkálón elhagyta Aden kikötőjét. Pénteken este érkezik meg Suezbe. A herceg hazautazásának gyorsítása érdekében minden intézkedést megtettek.

Az újabb jelentések szerint Chamberlain külügyminiszter a király egészségi állapotától teszi függővé genfi utazását. Ha az uralkodó

állapotában rosszabbodás áll be, nem utazik. A hőmérséklet ma tovább emelkedett a fertőzés megismétlődött. A tegnap esti köd miatt a meteorológiai intézet utasítása alapján a Buckingham-palotában, a betegszoba közelében ködmentesítő villanykészüléket szereltek fel.

Karácsonyi és egyéb alkalmi ajándékokat

saját árban vásárolhat a

Grallert-féle végeladáson

Arad, Bul. Regina Mária 18. (Pölg. Takp. épület.)

Órák! Ekszerek! Disztárgyak!

Irodalom és művészet

Szeretlek.

Operettbemutató a városi színházban.

Francia import, pesti csomagolásban hangulatos, görllős, táncos jazz-operett, ami Willaretz—Sam—Granier—Harsányi—Stella—Christine boszorkánykonyhájából került ki és az egész világon egy-háromszázas szériéseket futott eddig. Elevevényben, trükkökben és gazdag fordulatokban a Cirkuszhercegnő kuzinja. A szerzők — a sablontól kissé eltérve — ügyesen használták ki az artista-pályára kényszerült arisztokrata-familia humoros operett-vegyőzéseit. És a szereplők! Az operett-anszambli teljes gőzzel indította meg a Szeretlek siker-vonatát. Viola Margit, Fekete Irén, Kertész Manci, Szendrey, Rudas és Győző a fűtők s a Szeretlek Aradon már meg sem állhat — ötvenig.

Viola Margit pompás diszpozícióval énekel. Pazar toalettje: hódítóak. Jelenése alatt fővárosi légkör van a színpadon, Fekete Irén megint sokoldalúságáról tett bizonyosságot s mint primadonna is, bátran megállná a helyét. Kertész Manci elragadó jelenség, mint mindig. Táncudása pompásan kiforrott, nagystilű. Dancs Ica graciózus jelenség. Győző kabinetfigurája bármely metropolisban is dörgő sikert aratna. Kiapadatlan művészi vénája, egészséges humora, mindenkit frappirozott. Szendrey Misi és Rudas Bandi boszorkányos ügyességgel táncoltak és különösen páros táncukkal arattak sok tapsot, ami különben minden szereplőnek bőven kijárt. Balázs István bársonyosan, jól énekel. Földes és Kun Dezső epizód szerepeikben kitűnő alakítást nyújtottak. A rendezésért Galettát illeti az elismerés. A görllők pompás betanításáért viszont Rudasé az érdem. Végre egy operett, ahol nagyszerűen klappoltak a görllők táncai. A zenekart sok invencióval, lelkesen Gellért Pál dirigálta. Viola Margit két hatalmas virágkosarat, Dancs Ica egyet kapott. Minden számot kétszer-háromszor ismételték: nagy siker volt. A Szeretlek befutott Aradon.

(—ur.)

* Az aradi színház heti műsora. Péntek: Szeretlek (operettújdonosság, B. bérlet.) Szombat: Szeretlek (operettújdonosság, C. bérlet.) Éjjel 11 órakor: Én már ilyen vagyok (pikáns francia bohózatújdonosság, szigorúan csak felnőtteknek.) Vasárnap délután 3 órakor: Három a kislány (mérsékelt helyárral.) 6 órakor: Mary Dougan bűnpöre (rendes helyárral.) Este 9 órakor: Szeretlek (operettújdonosság, A. bérlet.) Hétfő: Szeretlek (B. bérlet.) Kedd: Szeretlek (C. bérlet.)

* Mikulásnap mesedélután a Minorita Kulturházban. Zsufolt nézőtér tapsolta végig ma délután 5 órakor az aradi Minorita Kulturházban rendezett mesedélután. A publikum legnagyobb része boldogan nevető, csillogó szemű gyermekekből állott s a Mikulás-napi műsorszámok megtették hatásukat. Több kisebb jelenet és különféle magánműsorok alkották a műsort. A stilszerűen öltöztetett, gondosan betanított apróságok bájos igyekezettel játszották el szerepeiket. Különösen kedves volt a „Mikulás érkezése” című játék, amelyet franciául adtak elő Igaz Györgyné pötömnyi növendékei. Beles Imcl, Panics Sanyi, Friedmann Elza ügyessége egyenesen meglepő volt. Dr. Nagy Orbán nagy tetszéssel fogadott, vetített képekkel kísért mesemondása zárta be a fényesen sikerült mesedélután.

Steinway & Sons August Förster
világmárkás zongorák
gyártásán Rud. Steinhilber, Carl Dörr, Original
Stingl, Ferdinand Karl stb. wien elnökök
gyártmányok gyári képviselője: 6676
FAIX JACQUES zongora-
termében
Arad, Strada Consistorialul (volt Bathyanv-neca 25. szám.)

* A „Szeretlek” a tegnapi premieren valóban hatalmas és sorozatos előadásokra méltó operettnek bizonyult, aminek az előzetes híre jelezte. A „Szeretlek”-kel most hozta ki a színház igazgatója igazi slágerét, amelyről a premier után mindenki az elismerés epiteton ornansáival nyilatkozott. És ez mint egy előleg a „Szeretlek” további sorozatos sikereire, amelyeknek megfelelően a színház igazgatója egészen kedvvel tartja ezt a minden tekintetben remek operettet. A táncszámok akrobataszerűsége, a kiállítás precizitása és díszje, a muzsika ritmusossága, az előadás kifogástalan görllőkenysége a legnagyobb sikert teremtették meg, amelyben a kitűnő Galetta főrendezőn kívül a pompás Viola Margit, az operettben is kiváló Fekete Irén, a mindig életet hozó Kertész Manci, az eleven Dancs Ica, a széphangu Balázs, a derűt két kézzel szóró Győző, a boszorkányügyes ifj. Szendrey Misi, a nemkülönbön kitűnő táncos Rudas, azután Kun, Földes, E. Károly Klári, Jávor és a hibátlan munkát végző Gellért nagy nevet kell elismerőleg megjegyeznünk. A „Szeretlek” nagyszerű operett, amelyet megnézni — mindenkinek önmagával szemben kötelessége.

* „Már én ilyen vagyok” szombat éjjel az a pezsgőhumoru, erősen pikáns bohózatújdonosság, amelyen nem szűnik meg a kacagás a nézőtérén. A francia szerzők remek humora

A modern
testápolás
első feltétele

eredeti svéd Osmos-soványító-habfürdő

használat. Ma már világhírű, hatása meglepő, eredménye biztos. Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszertárban, ahol még nem, 100 lej beküldése ellenében egy fürdőt franco küld a vezérképviselő: **DOBOS JÓZSEF** vegyész-mérnök Timisoara, Str. Iancu Vacarescu 4.

eleitől végig átfutkározik a szellemes dialógokon és ezt a kitűnő előadás szereplői: Gaál Piri, Szepessy Edith, E. Károly Klári, Jávor, Horváth, Kun, Földes jelentékenyen aláhúzzák. Az előadás pikáns volta miatt csak felnőtteknek árul jegyet a színház.

* Vasárnap délután 3 órakor a „Három a kislány” bűbajos romantikája gyönyörködteti majd a közönséget a repriz kiváló szereposztásában, mérsékelt helyárral, míg 6 órakor a hallatlanul izgalmas színműújdonosság, a „Mary Dougan” megy a premier előadásában rendes helyárral.

* A jövő hét kiemelkedő színházi eseménye az Oberbayerisches Ensemble kétnapos aradi vendégjátéka lesz. A 17 tagból álló énekes és táncos társulat erdélyi turnéján látogat el Aradra s az előre látható jelek szerint a német társulat kétnapos vendégjátéka nagy siker és meleg színházi est jegyében fog lezajlani.

* Nagy tüntetés egy szindarab ellen. Frankfurtból jelentik: A Schauspielhausban előadták a „Házasságok az égben kötetnek” című darabot. Az előadás nagy tüntetés volt, a tüntetők büzbombákkal és tüsszentőporokkal szórták be a nézőtérét. A rendőrség kivezette a tüntetőket, az előadást azonban senki sem élvezte többé, mert a közönség könnyezett a fojtó levegőben.

Felszentelték a vári templomot

Az ünnepség nagy katonai és egyházi pompával ment végbe. — A vári templom története.

(Arad, december 6.) Ma délelőtt 11 órakor nagyobb ünnepség keretében szentelték fel a görög keleti ritus szerint a vári templomot. A felszentelést fényes papi segédlettel dr. Scorea gyulafehérvári tábori püspök és Comsa Gy. Gergely dr. aradi megyés püspök végezte s azon a katonai és polgári hatóságok fejei, közöttük Iovanovici tábornok, Marsieu Iustin dr. megyei prefektus, Mihulin Miklós helyettes interimár bizottsági elnök, Hargot György törvényszéki főnökök, dr. Moga Romulus rendőrprefektus jelentek meg. A mise után dr. Scorea mondott szentbeszédet, amely után Botoiu tábornok a templom előtti téren felvonult összes fegyvernemek előtt imertette a templom létesülésének történetét.

A vári templom Mária Terézia uralkodása alatt, 1781-ben épült, amikor a mostani ár belső részébe betelepítették a minorita atyákat. Mintegy száz esztendő után az osztrák hadügyminiszterium megváltotta a minoriták vári kolostorait és a templomot és a kolostort kórház céljaira alakították át. A vári templom átalakítását az impériumváltozás után, — mint ismeretes — nyomban megkezdtek, a munkálatokkal azonban csak az év őszére készültek el. A hatalmas Ikonosztáz az aradi Czeiler István műbutor gyárából került ki, míg a festési és szobrászati munkálatokat bucaresti művészek végezték.

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma d. u. 5, 7 és 9-kor

Premier! Biró Lajos remekműve!

Emil Jannings: „Elsodort ember”

Jegyek elővételben. Pánztár d. e. II—I-gi. és d. u. 3 óráttól.

Jön! Bródy: „Szerető”-je Harry Liedtke-vel Jön!

Maniu ma reggel a fővárosba érkezett.

Mirto államtitkár Besszarábiában. — Radulescu nem megy Párisba.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Maniu Gyula miniszterelnök ma reggel visszaérkezett a fővárosba erdélyi útjáról. Az állomáson a hatóságok képviselői és pártjának számos tagja várták. A miniszterelnök szalonkocsija tele volt virágcsokrokkal, amelyekkel erdélyi útján elhalmozták.

Mirto belügyi alminiszter a hadügyminiszterium kiküldöttével együtt Besszarábiába

utazott a dnyesztermenti sztrómzóna felülvizsgálására.

Savál Radulescu külügyi vezérigazgató, akinek Lugojeanival és Rosenthallal együtt ma kellett volna Párisba utazni, megbetegedett és kénytelen volt megbízatásáról lemondani. Kormánykörök annál inkább sajnálják lemondását, mert Radulescu hosszabb ideig Titulescu munkatársa volt és a kölcsöntárgyalások egész anyagát kitűnően ismeri.

Az álhercegnő vallomása.

Zörvényszéki pillanatfelvételek a német köztársaság kitályrajongásáról. A női Domela szenzációs leleplezése.

*Az erfurti törvényszék, mint ismeretes, két évi börtönre ítélte Martha Barth-ot, Vilmos porosz herceg egyik háztartási alkalmazottját, aki évenként keresztül Margaréta porosz hercegnőnek adta ki magát és előkelő polgároktól kisebb-nagyobb ajándékokat csalt ki ezen a címen. Alább közlünk néhány jellemző epizódot a főtérgyalásról:

Az elnök: Miért adta ki magát hercegnőnek?

Barth: Az úgy jött. A Herold-kisasszonyok, amikor megismerkedtem velük, rögtön eldicsekedtek azzal, hogy ők még most is mindig levélben gratulálnak a volt urakkodóház tagjainak születésnapjukra. Büszkén mutogatták a válaszokat, amiket az udvarmesteri hivataloktól kaptak. Nem állhattam meg, hogy ne tegyek arra célzést, hogy én is az udvarhoz tartozom.

Az elnök: Mi volt maga Vilmos hercegnél?

Barth: Házi hivatalnoknő.

Az elnök: Szobalány?

Barth: Körülbelül. A Heroldok rögtön reagáltak az én célzásaimra. Ők találták ki, hogy én csak Margaréta hercegnő lehetek. Én rájuk hagytam. Ettől kezdve elhalmoztak ajándékokkal és ők terjesztették el a városban azt a hirt, hogy én Hohenzollern-hercegnő vagyok.

Az elnök: Maga megerősítette az embereket ebben a hitükben?

Barth: Eleinte nem tiltakoztam. Az emberek ismerték az anyámat, tudták, hogy ki vagyok, de ők akarták, hogy az legyek, aki gyanánt a fantáziájukban éltem.

Az elnök: Maga ezt kihasználta.

Barth: Elfogadtam az ajándékaikat és a felajánlott kölcsönöket. Minél több adósságot csináltam, annál nagyobb volt a túlekedés utánam. Később már nem volt anyai időm, hogy eleget tegyek a társadalmi kötelezettségeimnek. Akiknek a meghívását kénytelen voltam visszautasítani, megsértődtek. Félttem, hogy ebből baj lesz és szerettem volna visszatáncolni, de már nem lehetett.

Az elnök: Dehogy akart maga visszatáncolni.

Barth: Akartam kérem, csak már nem tudtam. El is utaztam Erfurtból Ilmenaubába, a hol megint rendes nevemen, Martha Barthnak jelentettem be magam. Nem használt. Felismertek. Kezdődött az ünnepeletés, virágokkal és ajándékokkal halmoztak el, az ott nyaraló arisztokraták és gyárosok családjai keresték

a társaságomat. Nagy vacsorákat kellett adnom...

Az elnök: Amiknek az árával még ma is adós a vendéglősnek.

Az elnök: Mikor született a törvénytelen gyereke?

Barth: 1911-ben.

Az elnök: Mi lett vele?

Barth: Az apja adoptálta.

Az elnök: Ki az apja?

Barth: Doktor Bergmann. Négy évig volt a vőlegényem.

Az elnök: Hol van most?

Barth: Doorban. Most a volt császár udvari lelkésze. Amióta le vagyok tartóztatva, nem fizeti a gyermektartást.

Az elnök: Kit mutatott be a Herold-testvéreknek a trónörökös gyanánt?

Barth: Neumeister erdész, akinél gyermekem kosztban van.

Az elnök: Nagy vacsorákat rendeztetett a tiszteletére?

Barth: Nekem nem kellett a Heroldokat biztatni. Tessék elhinni, hogy én sokszor mondtam az embereknek, hogy én nem vagyok Buttlan bárónő, se hercegnő, nem hitte senki. Rámkényszerítették a pénzeket. Mindenki bele volt bolondulva a trónörökösbe.

Az elnök: A Heroldok naivitásán tényleg csodálkozni kell. Maga egyszer az uccán rámutatott egy rendőrtisztre sétaközben, hogy az a trónörökös?

Barth: Igen. A fiatalabikkal volkam, aki pukkedlit csinált a rendőrtisztnak.

Az elnök: Pénzzel is támogatták a trónörökösöt?

Else Herold (65 éves): A vádlott leterdelt eléim és sirva mesélte, hogy még a cukrot is el kellett adnia a háztartásából. Akkor vettem a trónörökös számára ötven kiló cukrot.

Az elnök: Máskor nem adtak pénzt a trónörökös számára?

A tanu: De igen. A trónörökös be volt csukva valami várba és váltságdíjat kellett adni az öröknek, különben nem engedték volna szabadon. Először nem akartam a pénzt odaadni, de akkor a vádlott elkezdte szidni a Hohenzollerneket, amiért itt cserbenhagyták a trónörökösöt és ezt nem tudtam tovább hallgatni, inkább odaadtam a pénzt.

Az elnök: Gyakran készítettek ebéde-

PERZSASZÖNYEGEK

Dr. Groszmann Alfrédné

szőnyegszövő műhelye Arad, Str. Moise Nicoara 17. Elismeri legjobb minőség. Versenyképes árak. Keleti szőnyegek szakszerű javítása.

ket és vacsorákat a vádlott társasága számára?

A tanu: Igen.

Az elnök: Mi lett ezekkel az ételekkel?

A tanu: Elvitték egy bizonyos házba.

Az elnök: És kik fogyasztották ott el?

A tanu: Állítólag a császár és a császárné, akik titokban itt tartózkodtak a trónörökösse legyütt.

Az elnök: Látták maguk a császári párt?

A tanu: Dehogy, kérem, nem volt szabad látnunk. Egyszer tizenkét személyre kellett teritenem, akkor az ajtón keresztül hallottam, hogy odabent leugyellül, vagy valami más hasonló nyelven beszélnek. De látni akkor sem láttam senkit.

A vádlott (közbeszól): Sohasem fogadtam tizenkét vendéget. Legfeljebb doktor Bergmann, vagy dr. Triboth lehetett nálam.

Az elnök: De azért tizenkét személyre rendelte a vacsorát?

A vádlott hallgat.

Az elnök: Miért okozott felesleges költségeket ezeknek a szegény nőknek, akiket amugy is eléggé kihasználta?

A vádlott: Mert olyan mulatságosok voltak. Jobban rajongtak a trónörökösért, mint én.

Az elnök: Az ön vendéglőjében három hétig lakott a vádlott hitelbe és végül nem fizetett egy piémiget sem?

Kaufier vendéglős: A saját nevén volt bejelentve.

Az elnök: Károsultnak érzi magát?

A tanu: Nem.

Az elnök: Talán bizony ellenkezőleg?

A tanu a vállát vonogatja.

Az elnök: Hogy terjedt el a hír, hogy a vádlott egy porosz hercegnő?

A tanu: Egy berlini fürdővendég felismerte. Eldicsekedett vele, hogy ő személyesen ismeri Berlinből. Ettől kezdve roppant sok előkelőség jött a szállóba. Én nem károsodtam, kérem.

Az elnök: A vádlott dolgozott magánál?

A tanu: Dehogy. Csak egyvetlenegyszer megdarálta a kávé, hogy megmutassa, hogy a hercegnők is tudnak dolgozni. (—)

A Viitorul támadása

Buzdugan régens fia ellen.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Általános feltűnést és megütközést keltett a fővárosban a Viitorul és kirohanása és rendkívül súlyos kritikája Buzdugan György régens fia ellen. Ez a tapintatlan hangú kritika abból az alkalomból jelent meg, hogy Buzdugan régens fiát a kormány kinevezte a kölcsöntárgyalások lefolytatására alakított bizottságba.

A bucaresti-i sajtó egyhangulag elféli a Viitorul kirohanását, amit annál is inkább igazságtalannak tart, mert Buzdugan régens fia, most is és a liberális uralom alatt is, több tekintélyes komisszionak volt tagja. Politikai körökben olyan vélemény alakult ki, hogy a Viitorul cikke, súlyos következményeket vonhat maga után a liberális-párt szempontjából.

Megérkezett

minden idők legnagyobb csodája

az élő

RIN-TIN-TIN a csodakutya

Beszél, számol, ir és zenél.

Ma, péntektől

minden előadáson.

Rendes olesó helyárrakkal

az APOLLOBAN.

APOLLO

URANIA

Ma, pénteken 5, 7 és 9-kor

PREMIER

Párisi apacsok

(Panama)

Amerikaiak kalandos története Párisban.

Ezt megelőzi minden előadáson az új világcsoda:

az ÉLŐ RIN-TIN-TIN csodakutya.

Beszél, számol, ir és zenél.

Rendes olesó helyárrakkal.

DOLORES DEL RIO

legjobb szerepében

A NAGY SZÜRET

FOX-sláger

Jön! Egy királynő története

Hatalmas filmremek. — Főszerepben:

MADY CHRISTIANS

H I R E K.

Lusták, vigyázat!...

Az egyik mai távirati jelentés ravasz készülék feltalálásáról ad hírt. Egy lipcei mérnök állítólag feltalált egy olyan masinériát, amely pontosan leméri az egyes emberek lustaságát és így ellenőrzést gyakorol a munkateljesítmény felett. Megvallom őszintén, ez a híradás egész elsápasztott. De nemcsak engem, hanem az egész tisztelt redakciót. De nemcsak a redakciót, hanem azt hiszem azok is kényelmellenül fogják magukat érezni, akik ezeket a sorokat az ágyban olvassák el.

Hát hogysisne!... Képzeliék csak el: vége van mindennek, ami kellemes volt eddig az életben. Ezután már nem lesz oly jó az a vasárnap, mert az ember nem örülhet az ágyának és fuccs az álomban való mosolygásnak és nix mocorgás, hortyogás! Vége! Passzi!... Jön a feleség és megnézi az ágy előtt a lipcei masinát, amely pontosan leméri a férj lustaságát és kimutatja: mennyi a munkateljesítmény... Kellemetlen eset!... Képzeliék csak el kérem, mennyivel több házasság fog lezajlani. De az egyéb szerelmi viszonylatok terén is tragikusan fog hatni ez a lustaságmérő gép. Az andalgó esti és déli sétáknak vége! Jön a gép és mér. Kényelmesen akarok ebédelni, vagy vacsorázni: megakad a torkomon a falat, mert eszembe jut a gép. Letelepszem a szelőnra egy illatos, intim világítású puha lakosztályban. Nincs édes suttogás és selymes simulás. A gép mér: sietni kell. Nem lehet lustálkodni. A bankdirektor el akar valamit halasztani másnapra. A gép kattog, mire ijedtében gyorsan megcsinálja a boltot. Biztos, hogy rosszul út be és kész a baj. Szegény hivatalnokokról és munkásokról jobb nem is beszélni.

Ugy érzem, igen tisztelt embertársaim, ebből forradalom lesz. A lusták abbahagyják a nyugtózkodást és a tett mezejére lépnek. Elvégre teste megy a dolog. Új szakszervezetek, egyesületek és ligák alakulnak és létrejön a nemtudomhányadik, a kék internacionálé. A blaumontagosok, a lusták internacionáléja. Lapok indulnak és az uccákon milliónyi lusta fogja vinni a táblákat: „világ lustái egyesültek.” A véres zavargásoknak ezentúl az lesz a címük: „Lusták és rendőrök harca Berlinben.” Bizonyos, hogy a lusták mozgalmá, ami egy igazságos ügy: fényes diadalt fog aratni és a lipcei mérnököt agyonverik. Minden országban uralomra kerülnek a lusták...

Közben észre sem veszik, hogy egész rendszer, szorgalmas emberek váltak belőlük.

Fóthy Ernő.

— Miklós régenherceg névnapja. Bucarestből jelentik: Miklós királyi herceg, régen mai névnapja alkalmából Te deum volt a patriarchatus templomában. Mani u Gyula ma délelőtt a kormány nevében szerencsekívánatait fejezte ki Miklós hercegnek.

— Elhalasztják az olasz kölcsön visszafizetését. Bucarestből jelentik: Január 10-én lesz esedékes a liberális kormány által a milánói Banca Italiana Commerciale-tól felvett 12 millió dolláros kölcsön visszafizetése. A kormány a mai körülmények között helyesebbnek találja, hogy néhány hónappal elhalassza ezt a fizetést. A bankkal folytatott tárgyalások elvileg már megegyezésre vezettek és csupán a részletek tárgyalása van hátra.

— Öt év alatt 1000 kilométer új ut épül Magyarországon. Budapestről jelentik: Hír szerint Bethlen István gróf miniszterelnök Genfben százmillió utépítési kölcsön ügyében tárgyal, miután a kormány öt év alatt ezer kilométer állami utat akar építeni.

— Kommunista lázadás Columbiában. Newyorkból jelentik: Hír szerint Columbia kilencezer ültetvénymunkása, akik november közepe óta sztrájkolnak, a kommunisták vezetésével megszállták Sant Marta, Cienaga, Sevilla és Aracataca városokat.

Selyem mintázó műhelyünk
üzemben van.
KELL és KRAUSZ.

— Marsieu Iustin dr. prefektus dönt a Boneu elleni bünvádi feljelentés ügyében. Beszámoltunk arról, hogy a megyei tanács jóváhagyta a megye permanens bizottságának ama határozatát, amelyben kimondotta, hogy bünvádi feljelentést tesz hivatali sikkasztás, hivatalos hatalommal való visszaélés és a közpénzek könnyelmű kezelése címén, Boneu Vazul volt prefektus ellen. A feljelentést azonban a megyei főügyészi hivatal nem adta be, miután dr. Marsieu Iustin prefektus állásfoglalásától függ, hogy végrehajthat-e egyáltalán a permanens bizottság döntését. Ezért a napokban felterjesztik az ügy iratait a prefektus elé, aki azoknak áttanulmányozása után dönt a további teendőkről. Boneu Vazul volt prefektus egyébként tegnap Bucarestbe utazott, ahol Vaida-Voevod belügyminisztert keresi fel ügyében.

— Diákküldöttség Ioanitescu államtitkár előtt. Bucarestből jelentik: ma délelőtt tíz órakor a bucuresti-i diákok küldöttségileg jelentek meg a belügyminiszteriumban, ahol a miniszter távollétében Ioanitescu államtitkár fogadta őket. A diákok vezetője engedélyt kért arra, hogy megünnepezhessék a december tizedikét, ami a román nemzeti érzés felébredésének ünnepe. Az államtitkár válaszában kijelentette, hogy csak abban az esetben enged meg a tüntető felvonulást, ha garantálják, hogy nem történnek zavargások. Ezután kérék a diákok, hogy erre a napra szüntessék meg az egyetemi előadásokat. Az államtitkár ezzel a kéréssel, a közoktatásügyi miniszteriumhoz utasította őket.

**A szombati ünnep miatt
lapunk vasárnap nem jelenik meg.**

**Gazdag tartalmu szombati
számunk három napig
van az olvasó kezében.**

**Adja fel tehát hirdetését
az "ARADI KÖZLÖNY"
szombati számába.**

**A nyomdai munkatorló-
dás elkerülésére, szives-
kedjék a hirdetés kézira-
tát ma délig beküldeni.**

— Angliában eltörölték a halálbüntetést. Londonból jelentik: Az alsóház mai ülésén elfogadta Kenworthy munkáspárti vezér javaslatát, amelyben a halálbüntetés eltörlését kérte. A parlament 119 szavazattal 118 ellenében elfogadta a javaslatot.

— Az interimár bizottság hivatalbalépése. Az új interimár bizottság, mint azt jeleztük, holnap, pénteken délelőtt 10 órakor veszi át Aradváros ügyeinek intézését. Az erre vonatkozó prefektusi átirat a tegnapi nap folyamán megérkezett a városházára. Az átadás a következőképp folyik le: Az interimár bizottság tagjai megjelennek a városházán, ahol leteszik az esküt dr. Marsieu Iustin prefektus kezébe. A volt interimár bizottság elnöke erre átadja az új bizottságnak az összes iratokat, a lezárt könyveket, pénztárt. Ugyanez történik az üzemeknél is. Ezek után a régi bizottság, vagy annak nevében az elnök, elbucuzik a tisztviselői kartól, amelynek az új bizottság bemutatkozik. Ezután az interimár bizottság megtartja első ülését, amelyen megállapítják a legsürgősebb teendőket.

— Halálozás. Karpf Ignácné, született Engel Janka, hosszas szenvedés után elhunyt. Az elhunytban Rosenfeld Géza, a Varga és Rosenfeld-cég beltagja, édesanyját gyászolja.

Sulyos csapás érte Schärer József és neje aradi lakosokat. Unokájuk Ernska december 3-án tizenhárom éves korában Budapesten meghalt. A gyászmise az elhunyt lelki üdvéért szombaton kilenc órakor lesz a minorita-templomban.

— Eddig 30 millió kártérítést fizettek ki a receai vasúti katasztrófa áldozatai számára. Bucarestből jelentik: Mint ismeretes, a közlekedésügyi miniszter utasítására a vasúti vezérigazgatóság közvetlen tárgyalások útján igyekszik megegyezni a receai vasúti katasztrófa áldozataival, illetve a hozzátartozókkal. Ennek alapján eddig összesen 30 millió lejt folyósítottak kártérítés címén, amiből egy csendőr, aki balkarját veszítette, 750.000 lejt, egy putnai kereskedő lábtörésért 1.200.000 lejt, egy diák két szeme világaért másfél millió lejt kapott. Huszan átlag félmillió lejt kaptak és rengeteg szerencsétlenül járt utas számára, részben sebesülés, részben pedig podgyászuk tönkremenetele miatt egy-két százezer lejt folyósítottak.

— A bucuresti-i hadbírószék kémkedés miatt elítélt három budapesti fiatalembert. Bucarestből jelentik: A bucuresti-i hadbírószék ma ítélezett három budapesti illetőségű fiatalembert, Löwy Bernát, Kovácsy Zoltán és Palinszky János kémkedési ügyében. A vádirat szerint a három fiatalembert Románia kárára többrendbeli kémkedést követett volna el. Miután azonban ellenük pozitív bizonyítékot a vizsgálat nem tudott produkálni, a Löwynél talált levél alapján a hadbírószék Löwyt és Kovácsyt egyenként két évi, Palinszkyt pedig, aki kémszervezetet állítólag irányította volna, öt esztendei fegyházbüntetésre ítélte és büntetésük kitöltése végett mindhármukat Szebenbe szállították.

— Postásztrájk fenyeget Ausztriában. Bécsből jelentik: A pénzügyi bizottság ma ülést tartott és elhatározta, hogy a postásoknak nem adhat többet karácsonyi segélyként, mint harminc százalékot. Amennyiben a parlament plénuma ugyanígy határoz, megkezdődik a posta-, távirás- és telefonsztrájk.

— Ítélet a ludwigshafeni kémkedési ügyben. Berlinből jelentik: Ma ítéletet hoztak az ismeretes ludwigshafeni ipari kémkedés ügyében. A bíróság Schwarzwaldert kilenc havi, Müllert öt havi, Hellmann egy évi börtönrre ítélte. A tárgyalás alkalmával megállapítást nyert, hogy a vádlottak szerepe alárendelt volt a francia kémszolgálat ügynökei mellett.

— Merénylet a törvényeségi tárgyalóteremben. Newyorkból jelentik: A büntető törvényeséken tegnap ítélezett George Donellen bíró több gonosztevő felet és közöttük egy Weisz Zsigmond nevű hirhelt betörőt életfogytiglani fegyházra ítélte. Ítélet után Weisz odakiáltotta a bírónak: „Te sem élsz sokáig.” A bíró vasraverette az elítéltet, aki egy pisztolyt rántott elő zsebéből és rálőtt a bíróra. A lövés nem talált és az egyik börtönőr a rabot agyonlőtte. Megindult a vizsgálat, hogy miképpen kerülhetett a revolver a fegyvenchez.

— Hivatali titoktartás megszegése — felsőbb parancsra. Kovnából jelentik: Néhány nappal ezelőtt — mint megirtuk — letartóztatták Sipovics Aranka telefonos-kisasszonyt, akit azzal vádoltak, hogy elárulta Waldemarás miniszterelnök telefonbeszélgetését és ezzel megszegte a hivatali titoktartást. Most megállapítást nyert, hogy a telefonos-kisasszony erre magától Smetona köztársasági elnöktől kapott megbízást, aki tudni akarta, hogy miniszterelnöke kikkel tárgyal és mit beszél.

— Két diák öngyilkossága antiszemita zaklatások miatt. Rigából jelentik: A Voroneszovjet egyetemen két zsidó hallgató öngyilkosságot követett el az antiszemita zaklatások miatt.

Üzletáthelyezés miatt
női kabátok
az összes **mélyen leszállított árban**
kerülnek eladásra.
MENCZER női confectio ruház Aradon, a le-
égett Széchenyi malom mellett (Boros Bóni-tér 40.)

— **Feltalálták a lustaság-ellenőrző gépet.** Bécsből jelentik: Dr. Feiseler lipcsei mérnök készüléket talált fel, amellyel a munkások lustaságát és amerizását ellenőrizni lehet. A készüléket először maga a feltaláló alkalmazta lipcsei gyárában, azonban a munkások fellázadtak és sztrájkba léptek.

— **A nagy hóesés miatt több vonalon megszakadt a telefonbeszélgetés.** Bucurestiből jelentik: A napok óta tartó nagy hófúvás következtében a régi királyság és Bessarabia területén, a főbb vonalakon, a telefonbeszélgetés megszakadt. A tegnapi nap folyamán a Bucuresti—Bécs közötti közvetlen összeköttetés szakadt meg, úgy, hogy a forgalmat csak igen nehezképpen, Temesváron át tudták lebonyolítani. Ma reggelre ugyan sikerült helyreállítani az összeköttetést Belgráddal, viszont az éjszaka folyamán a szófiai vonal rongálódott meg, annyira, hogy a forgalom ezen a vonalon is szünetel. Brassóval, Craioavával és Chisinauval csak kerülő úton lehet összeköttetést kapni. Magában a fővárosban eddig mintegy kétszáz állomást kellett kikapcsolni, mert a hóviharak teljesen megromgálták a vezetékét.

— **Megismétlődtek a bulgáriai földlökések.** Szófiából jelentik: A bulgáriai földlökések ma reggelre újra megismétlődtek. Különösen Borisovgrad és Cirpan környékén éreztek erősebb földrengéseket, amelyek iránya északra, Borisovgradban hajnali öt órakor ismétlődtek meg a földlökések, amelyek következtében a külváros egyik részében négy ház rombadólt. A városban óriási pánik tört ki. A katedrális egyik fala két méter magasságban megrepedt, Emberéletben nem esett kár.

— **Január 5-ikén rendezi az aradi izrnőgyelet jelmez-báliját,** melynek az „Egy éj Hollywoodban” címet adták. A rendezőség tudomásul adja, hogy a jelmez nem kötelező senkire. Éjfélkor szenzációs műsor fogja a megjelenteket szórakoztatni. A vigalmi bizottság ezúton kéri az est szereplőit és rendezőségét, hogy a 11-én, kedden este 7 órakor tartandó megbeszélésre szíveskedjenek megjelenni az izr. templom épületében lévő tanácssteremben.

— **Kassák Lajos író felmentették az igazgatás vádjától.** Kassák Lajos budapesti író 1924-ben Álláspont, tények és új lehetőségek címen vitairatot adott ki, amely 300 példányban Bécsben jelent meg. Az ügyészség a vádirat egyes tételei miatt perbe fogta Kassákot, akinek ügyét ma tárgyalta a Méhes-tanács. Miután Kassák védője az osztrák törvénykönyv alapján elévülési kifogást jelentett be, a törvényszék az iratokat az elévülés megállapítása végett az igazságügyminisztériumba terjesztette fel, ahonnan két óra múltán már megjött a válasz, amelynek alapján a törvényszék a perbeszéd elhangzása után Kassák Lajost felmentette az ellene emelt vád alól, az osztrák büntetőtörvénykönyvben megállapított elévülés folytán.

— **Leégett egy szappangyár Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt tüz ütött ki a Stella szappangyárban egy nyersolajtartály felrobbanása következtében. A robbanást egy Stoica nevű munkás hanyagsága idézte elő, aki életével fizetett mulasztásáért. A terebben kitört tüzet a tűzoltóság csak két órai megfeszített munka után tudta eloltani. Nagy veszedelem fenyegette már a petrolium- és benzinkutakat is. Egy munkás súlyos sérüléseket szenvedett. A hatóságok azonnal megindították a vizsgálatot és az egyik művezetőt letartóztatták.

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** Értesítjük az állomáson fizetett volt MÁV. nyugdíjasokat arról, hogy december 9-ikén, vasárnap délután fél 4 órakor a városháza nagytermében gyűlést tartunk, kizárólag az ő számukra. Kérjük pontos megjelenésüket. Vasárnap, december 9-ikén délelőtt tíz órakor az egyesület választmánya tart ülést, az egyesület helyiségében. Herbei Toma 9510 lej nyugdíját Campul Surduc állomáson. Ciumberariu Petre 15.780 lej nyugdíját pedig Varadia (Tótvárad) állomáson vegye fel. Az elnökség.

LEGUJABB.

Vizsgálat indul a Banca Nationala ellen a lej esése miatt.

A kormány leleplező hadjáratot indít a lejrontók ellen. — Végző szükség esetén pénzügyi diktatúrát léptet életbe a kormány.

— *Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése. —*

Maniu miniszterelnök sürgős visszautazásának a fővárosba, rendkívül nagyfontosságú háttere van. Maniu ma tanácskozásokat folytatott Popovici és Madgearu miniszterekkel és a tanácskozások folytatására huszonnégy órán belül az összes miniszterek Bucurestibe érkeznek.

A kormány tagjai arról folytatnak tanácskozásokat, hogy minden eszközzel meg kell akadályozni a lej további esését, amely kizárólag lelkiismeretlen spekuláció következménye. A kormány elhatározta, hogy még a holnapi nap folyamán megkezdí leleplező hadjáratát azok ellen, akik a román valuta esését előidéztek.

Lehetséges, hogy nagyon rövid időn belül szigorú vizsgálat indul meg a Banca Nationala és kormányzója ellen, hogy megállapítsák, milyen mértékben terheli a Banca Na-

tionalat és kormányzóját a lej értékének erőszakos csökkentése. Vizsgálat indul ebben az irányban egyes pénzcsoportok ellen is.

A kormány ugyanis megakarja állapítani, hogy miképpen volt lehetséges, hogy egy oly nagyjelentőségű pénzügyi eseményt, mint a holnapi öt és fél millió aranymárkás devizaerőzet megszerzését csak 24, illetve 28, sőt 36 óra elteltével közölték a külföldi pénzügyekkel. Az Aradi Közlöny tudósítójának illetékes helyről nyert értesülése szerint, arról is szó lehet, hogy a kormány a legvégző szükség esetén kimondja a pénzügyi diktatúrát.

amelynek vezetését egy bizottság veszi át és elnöke Lepadatu volt pénzügyminiszter lesz. Annyi bizonyos, hogy a kormány semmiféle eszköztől nem riad vissza, hogy a lej reális forgalmi értékét minden körülmények között biztosítsa.

Szenzációs újítás az Erzsébet slágermozgóban: **Három Matiné egy héten!**

Szombat d. u. 3 órakor, vasárnap d. o. 1/2, 12 órakor és vasárnap d. u. 3 órakor.

Blasoo Ibanez világ-hírű regénye filmen:

„Kristálypatak, ha megdagad” Greta Garbo és Ricardo Cortez-el 10—15 lejes helyárak.

— **Pénzt spórol, ha Strasser divatruhájában szerzi be karácsonyi szükségletét.**

— **Ügyvédi nyomtatványok olcsón Kerpelnél.**

— **Izr. Istentisztelet.** Holnap, péntek este beköszöntő Chanuka ünnep alkalmából hit-szónoklat lesz a neológ templomban. Az istentisztelet háromnegyed ötkor kezdődik. Az előljáróság.

— **Szabados Inel iparművészeti- és képiállítása dec. 9-én nyílik meg, Bul. Regina Maria 17. (Réthy-ház) II. emeleten lévő műtermében.** Nyitva: délelőtt 10—1-ig és délután 3—7-ig.

— **Művészeti képek Kerpelnél részletre is.**

— **Mindnyájan nebulók vagyunk, padsorban ülünk és tanulunk — mondja Fedák Sári az Amazon próbáján.** A Színházi Élet új száma csupa érdekes szenzációt közöl és a gyönyörű mélynyomású képeken, premierbeszámolón kívül a legnépszerűbb írók írásait és novelláit hozza. Incze Sándor népszerű hetilapja 16 oldalas regény mellékletet ad, ezenkívül kottamellékletet, nagy mozirovatot, divatot, rádiót, autórovatot és pályázatot közöl. Darabmelléklet a Magyar Színház nagyszerű újdonsága: Végre egy urlasszony. A Színházi Élet egyes számának ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 29.

A téli divat premierje Párisban

Divatbemutató Lelong mester szalonjában. — **Merész vonalak, még merészebb árak. — Imbolygó nádszálát varázsolnak a nőből.**

Párisból jelentik: A párisi divathölgyek Mekkája: Lucien Lelong divatszalonja. A Rue de France hatalmas palotasorai között büszkén sárgállik egy kétemeletes épület, amely előtt az autók százai torlódnak naponta s amelynek szalonjaiban Páris legelőkelőbb asszonyai adnak egymásnak találkozókat. Különösen nagy az élénkség vasárnap óta, mert az új télidivat premierjén mindenki jelen akar lenni, aki számít Párisban.

De Lelonghoz bejutni nem könnyű dolog. Meghívó kell ide, vagy ajánlás. Mert mi is tulajdonképpen a Lelong-ruha? Fellángoló szín, felvillanó fény, dekoltázs ott, ahol a legkevésbé várjuk, kurtaság ott, ahol nem reméltük és mindannak az ellenkezője, ami a székrenyünkben lóg és amiről azt hittük: maga a sikk s az elegancia. És bár a manequin mellet-

tünk libben el, bár jobbra fordul és balra fordul, mégis oly keveset tudunk e raffinált ruhákról, mint első ideálunkról, mint első szerelmünkéről. „Jöttem, láttam, győztem!” suhogja a ruha és már el is tűnt. A Lelong-palota első emeletén lévő kék- és aranyterem, amelyben a bemutatót tartják, zsufolásig megtelik naponta. Vagy százan ülnek a színpad előtt most is...

Elsőnek két pyjama vonul fel: egyik fekete, a másik vörös. Rouge et noir! Mikor a két pyjama hátat fordít, örömmel látjuk, hogy akár V. Károly birodalmában, Lelongnál sem nyugszik le soha a nap. Mert míg a fekete pyjama hátán az arannyal himzett nap aludni tér, a vörös pyjama hátán ép kiemelkedik a biborszínű laméból. A pyjamák ezeregyéjszakája után a józan reggel jön. Sportruhák jelennek meg. Hárman egyszerre. „Sisterek” ezek is, mint mindenki, aki sikerre számít Párisban. Egyik kék, a másik szürke, a harmadik Havannabarna. Raffináltan berakott kasha-szoknyákon remek szvetterek. A kékbe szürke színnel, a szürkébe kézzel, a barnába drappal van beleszőve egy-egy remekrajzu emblém — pontosan azon a helyen, ahol szívet viseltek valaha a nők, mielőtt a szlv kiment a divatból. A szvetteren rövid, kihajtó nélküli kasha-kabátka s ezen még egy hosszú prémmel bélelt, vastag köpeny. Quatre piéce. Egész ruhatár.

Az estélyi ruhák tüneményesek. A nálunk oly népszerű stílusruhának nyoma sincs persze. Itt nem guruló hordócskát, hanem imbolygó nádszálát varázsolnak a nőkből. A buzakék muszlin és csipkeruhák földdel kokettáló „vizesések”, a pasztelszínű velour mousselinok uszályai mind arra valók, hogy 10 kilóval könnyebbeknek, 10 évvel fiatalabbnak lássunk, mint amilyenek vagyunk. Lelong mester nincs jelen, külföldön utazgat ifjú feleségével, aki — mint ismeretes — nem más, mint Paley Natália, a kivégzett cár unokája. De fölöttünk lebeg szelleme, amely e merész vonalakat, e még merészebb árakat szülte. Prémes ensemble 20.000 frank (150 ezer lej.) Estélyi ruha 8—10 ezer (70—75 ezer lej.) Egy-szerű kis sportruhát azonban „már” 3000 frankért is lehet kapni.

Szegény Mária Antónia! Mennyivel olcsóbb ruhák miatt fejezték le!

INGYEN AD

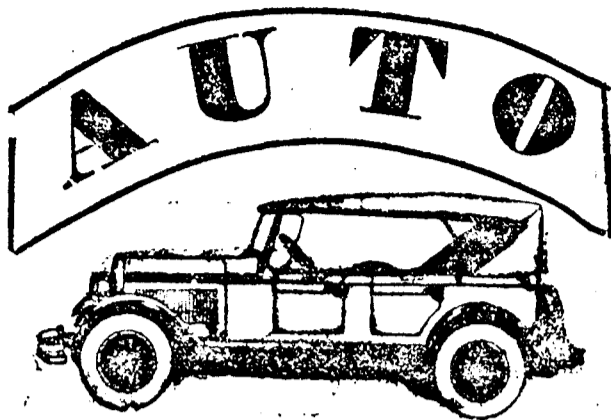
minden felvételhez egy művészi kivitelű nagyítást és egy zsebtüköröt, saját ar-izléses képeivel

Stojkovits és Békés

P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

Rendkívüli nagy nyakkendővásár „TRANSYLVANIA” ernyő- és nyakkendő áruházban A R A D.

Fischer Eliz palota. Kirakati árakat kérem figyelni!

Az automobil-forgalom és a vasút.

Amióta a gépjárműforgalom nálunk is megnövekedett, egymásután merülnek fel azok a problémák, amelyek már régóta foglalkoztatják Amerika és Európa szakembereit. Romániában az autó és vasut versenyének kérdése egyelőre ugyan még igen nagy részben függvénye egy másik problémának: az utügy helyes megoldásának, de abban a mértékben, ahogy az utprobléma fokról-fokra megoldódik, vagy más szóval: amilyen mértékben épülnek az új, nagy autóforgalomra is alkalmas utak, ugyanígy lép előtérbe az autó és vasut versenyének kérdése is.

Ezzel kapcsolatban már hivatalos körökben a gépjármű-forgalom szabályozásának figyelembe vételével is kétféle vélemény alakult ki. Az egyik felfogás a gépjárművek minél nagyobb számban és szabadabban való használatát látja kívánatosnak. A másik a vasut megvédését tüzi ki legfőbb célul.

A szabad verseny előfeltételei nálunk teljesen hiányoznak. Amíg például Amerikában a vasutaknak majdnem az a helyzetük, mint nálunk a szabad iparoknak, addig az európai vasuti rendszer szerint a vasutakat az üzemi, fuvarozási és díjszabási kényszer, végül a kártalanítás nélküli háramlás terheli.

Epen azoknak a gazdasági köröknek, melyek a szabadversenynek leginkább szószólói, legnagyobb érdeke, hogy az autóverseny szabályozása révén a vasutak fennállása és fejlődőképesége megóvassék. A gépjárműközlekedés az eddigi forgalmi lehetőségektől lényegesen különbözik. A gépjármű ugyanis teljesen az egyén hatalma alatt áll, állandóan menetkész és gyors közlekedési eszköz. — A meghatározott utvonallal, a tömeghez, az időhöz való kötöttséget feloldja, a forgalmat ugyancsak individualizálja, atomizálja. Mindenki másoktól, illetve bármely áru és tömegtől független, bármely időben, tetszés szerinti irányba veheti útját. Ez nemcsak kényelmet, hanem az idő, valamint az üzemi költség tekintetében nagy megtakarítást jelent.

Ily előnyök mellett bizonyos forgalom a vasutakról szükségszerűen áttérrelődik az új közlekedési berendezésre, a gépjárműre. E folyamatról azt lehet megállapítani, hogy a forgalmat mindenekfelett a magántulajdonban levő gépjárművek vonják el. A közhasználatú gépjárművek, különösen pedig azoknak száma, melyek helyközi forgalmat bonyolítanak le, aránylag csekély. Ez a magántulajdon képező személykocsik nagy számánál fogva hatását különösen a személyforgalomban érezteti, nevezetesen abban, hogy a vasut főleg a tehetősebb utasoktól esik el, míg a kevésbé tehető s kedvezmények élvezetében levő utasok zöme a vasutaknak ugyancsak változatlanul megmarad.

A teherautóknak a vasutak teheráru forgalmára gyakorolt hatása kisebbnek látszik. A veszteség azonban itt is a legjobban fizető tarifa-osztályokra esik és ez a körülmény annak jelentőségét lényegesen fokozza. Továbbmenően az állapítható meg, hogy a gépjárműforgalom versenye főként a helyiforgalomban mutatkozik. Nevezetesen a darabárúknak rövid távolságra való szállításánál, főleg a nagyobb városok körzetén, valamint iparilag fejlett vidékeken jut kifejezésre. Ugyanis a vasuti szállításnál az azt megelőző és az azt követő költségek igen magasak és a szállítma-

Három román repülőgép szerencsétlensége Varsó közelében.

A Páris—Bucuresti között közlekedő 9. G. O., R. 7 és R. 6 jelzésű utas-szállító gépek a nagy hófúvás következtében lezuhantak.

Varsóból jelentik: Megdöbbentő hármass repülő-szerencsétlenség történt ma délelőtt Varsó környékén. A Páris—Bucuresti között közlekedő 9. G. O. jelzésű utasszállító gép a nagy hófúvásban kormánytörést kapott és Kattowitz határában, a Czechonvici mezőn lezuhant. A pilóta kózt-lábát törte, míg az egyetlen utas, egy ploesti-i kereskedő teljesen épen menekült a szerencsétlenségből. A gép eleje darabokra tört.

Alig egy félóra múlva másik két román repülőgép

nyokat annál jobban terhelik, mentől kisebbek a távolságok. Az Amerikai Egyesült-Államokban például a nagy városok közül mintegy 75 kilométernyire már minden darabárut autón szállítanak. Közepes és nagy távolságokra a gépjárműveket csak viszonylag nagyértékű, továbbá romlandó darabárut vagy általában sürgős szállítmányok veszik igénybe, amelyeknél nem az önköltség, hanem főleg az a körülmény döntő, hogy az autó állandóan üzemképes, hogy a kaputól-kapuig való szállítás lehetőségét nyújtja, hogy az autószállításnál a csomagolás egyszerűbb lehet vagy teljesen hiányozhatik stb. A nagy távolságokra irányuló és tömegforgalom lebonyolítása téren azonban a vasut fölénye kétségtelen. — Ugyanis hasonlíthatatlanul nagyobb egységgel dolgozik, üzemköltségei a távolság arányában csökkennek, míg a gépjárműé azonosak maradnak.

+ **Kaland az autobusz-uton.** Mindenütt megtörténik néhanapján, hogy az országuton megtámadják és kirabolják az automobilokat, bár az ilyen esetek, hála a hatóságok fokozott éberségének, mindinkább ritkulnak. Amikor azonban legutóbb Lengyelországban történt, egyedülálló ezen a téren és komikumba fullad. — Varsó közelében ugyanis egy rablóbanda megállított egy autóbust, tizennégy utasát kirabolta és azután sorra kényszerítette, hogy egymás mellé és arccal az országuttra feküdjenek. A rablók mindegyik utas nemesebb testrészére egy nagy követ helyeztek és tudtára adták a pörüljárt embereknek, hogy bombákat tettek rájuk, melyek a legkisebb mozdulatra azonnal felrobbannak. A banditák ezután, mint akik jól végezték dolgukat, az autobuszon elrobogtak. A boldogtalan utasok pedig félve a „robbanástól”, mocsanás nélkül feküdtek kényelmetlen helyzetükben, „bombák”-kal a hátukon mindaddig, míg egy arra haladó autó vezetője, aki szinte kövémeredt a csodálatos látványra, meg nem szabadította őket kellemetlen terhüktől. A rendőrség most szorgalmasan üti a tréfáskedvű banditák nyomát.

+ **Bleriot autógyárat épít Magyarországon.** Budapestről jelentik: Bleriot repülőgép- és autógyárat akar Magyarországon felállítani. Ez ügyben rövidesen megkezdí a tárgyalásokat a Welsz Manfred-gyárral.

+ **Magyarország motoros nagydíja.** A Budapest Sport Egylet nagy tervekkel foglalkozik. Mijután tagjai ez év őszén kint jártak Bécsben, igen nagy kedvet kaptak a 6 órás sebességi versenyekhez. Hazatértük után a kint járt vezetőséggel együtt azonnal munkához láttak és mint értesülünk, már több igen jó lezárható circuit áll a BSE rendelkezésére. Ha sikerül az utakat is tűrhető állapotba hozni, valószínűleg megvalósul az első magyar Motorkerékpár Grand Prix terve. A Grand Prix és a hármashatárhegyi verseny mindenestre olyan két fegyverténye lenne a fiatal egyesületnek, amire méltán büszke lehet.

+ **Amerika vezet.** Érdekes előadást tartott Bécsben George Bauer, az amerikai automobilkereskedelmi kamara igazgatója. Kifejtette, hogy az Egyesült-Államokban mindinkább szaporodik a két gépjárművel bíró családok száma. Amerikában ezidőszent 23 millió gépjármű közlekedik és az automobilipar termelése körülbelül évi négymillió darabra stabilizálódott. Egy kocsi átlagos élettarta-

szerecsétlenségét közölték Varsóval. Az R. 7. és az R. 6. jelzésű gépek, amelyek egyidőben indultak el Párisból és egymás közelében haladtak, Zebrzydowice közelében hófúvásba futva, zuhanni kezdtek. Szerencsére azonban a földtől alig husz méterre mindkét pilótának sikerült kiegyensúlyozni a gépet s így mindketten simán értek földet. Mindössze az R. 7. alváza rongálódott meg. Érdekes, hogy mind a három gép ma végezte volna az utolsó járatot.

mát hét esztendőre becsülik, úgy, hogy az országban jelenleg futó 23 millió gépjármű hét év leforgása alatt teljesen ki fog cserélődni. — Noha az automobiliparban foglalkoztatott egyének száma ezidőszent állandó, az automobilizmus és rokonszakínak rohamos terjedése újabb és újabb munkaalkalmat nyújt. Mintegy négymillióra becsülik azok számát, akiknek az automobil ad kenyeret. Minden hat ujonnan forgalomba kerülő gépjármű egy ember juttat munkához. Kedvező részletfizetési feltételekkel segítik elő az automobil széleskörű terjedését s azt, hogy anyagilag gyöngébb rétegek is szert tehessenek gépjárműre. Az autó népszerűsége szempontjából kedvező, hogy az automobiladót a lehető legalacsonyabb nívón tartják (átlag 30 dollár évente). De az állam még így is évi 700 millió dollárra tesz szert gépjárműadóknak címén. Az autóbusz-forgalom behálózta már ugyancsak az U. S. A. egész területét. Ma már autobuszon lehet Newyorktól Sanfranciskóba utazni. Egymillió iskolágyereket szállítanak naponta az iskolába az autobuszkok.

+ **Egységesítik az uti jeleket.** Párisban most ült össze az uti forgalom nemzetközi bizottsága, amely a Népszövetség forgalmi szekciójának egyik organuma. A bizottságnak az a feladata, hogy egységesítse az uti jeleket és felállítson egy „Code International de signaux”-t, amelyet az óriási méreteket öltött nemzetközi automobilforgalom már rég szükségessé tett. A bizottság a jeleken kívül foglalkozni fog a turautók megadóztatásának, a vámformalitások és a kereskedelmi autóforgalom problémájával.

+ **Hétszáz segélyhelyet állítanak fel Franciaországban az autóbalesetek áldozatainak.** A francia turistaegyletek nemzeti uniója elhatározta, hogy 700 segélyhelyet állít fel a francia utvonalakon az autóbalesetek áldozatainak. Minden segélyhely biciklis hordágyakkal van ellátva és személyzete három mentőből áll.

+ **Új autó-kézikönyv.** Érdekes könyv jelent most meg a könyvpiacra. A könyv összeállítója Takács József a Magyar Pénzügyi Compass munkatársa és a címe „Az új autódó és közlekedési rendszabályok”. Ez az új autókézikönyv a magyar autódóra vonatkozó törvényjavaslatot ismerteti, továbbá a gépjárművek közúti forgalmáról szóló szabályzatot, valamint a magyar főváros területére vonatkozó főkapitányi szabályrendeleteket. Ismerteti a pesti Autóhitel r.-t. működését és más, autósokat érdeklő dolgokat. A kézikönyv legújabb kiadása kibővítve a nemzetközi autóközlekedés egyezményével, melyet két hónap előtt fogadtak el Párisban, megjelenik magyar és francia nyelven, izléses, puha, teljes vászonfedéllel. Figyelmebe ajánljuk a könyvet minden autósoknak. A kézikönyv hirdetések is tesz közzé, egy egész oldal 50 pengő, egy fél oldal 30 pengőbe kerül. A könyv megrendelhető az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában. Ára 12 pengő, ugyanannyi, mint az előző kiadásé.

Szavazz e jelre, mert ez az Országos Magyar Párt választó jele:

E jelben győzni fogsz!

Mélyen leszállított árak!

Minden Aradvidéki vevő, ki nálam 4000 lel értékben vásárlást eszközöl, annak utköltésének felét visszatérítem.

◀ Kérem a címre figyelni! ▶

Női és leányka téli kabátok és bundákban

PLESZ központi női felöltő nagyruházában Arad a színház hátsó bejáratával szemben.

Mélyen leszállított árak!

Minden kabátot vásárló vevőm egy szép ajándékban részesül ingyen.

◀ Kérem a címre figyelni! ▶

Ne mulassza el saját érdekében a Kereskedő-hét alatt felkeresni GLESINGER JOZSEF és FIA Strada Metianu (Forray-uca)

szövet, selyem és vászon-ruházást.

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi devizapiac két izgalmas napja.

A lejspekuláció legsötétebb idejére emlékeztet valótánk tegnapi és mai hullámozása — A Banca Nationalának nincsenek külföldön ellensúlyozó szervei.

A közönség idegessége elősegíti a spekulációt.

(Arad, december 6.) Az 1928. december 5-1 nap a devizapiacra szokatlan élénkséget okozott. Ismét aggodalom és gond ütötte fel a fejét a lejbirtokosok között és ez az aggodalom 24 órán keresztül jogosnak is látszott, mert olyan színe volt a dolognak, mintha a lejnek eddig erős kézzel fogott gyepelőjét szabadiára engedték volna. A reggeli órákban 830-al indult a font és 170-el a dollár. A délután folyamán ugrásszerűen 178—179-re emelkedett a dollár és 855-re a font.

A lejspekuláció legsötétebb napjaira emlékeztető momentumokban volt gazdag ez a nap s a bankok az eseményeknek belekényszerített, tétlen szerzői voltak.

Az importőrök, akiknek fedezetlen devizatartozásaik voltak és a lejbirtokosok, akiket megtakarított pénzeszközöküket féltették, kétségbeesett rohamot intéztek a pénzintézetek ellen devizákért, minden árat megadva, amit a pénzintézetek kértek. Ezzel szemben a pénzintézetek még a magas áron eladott devizákat is kénytelenek voltak lefedezni, mivel Bucuresti mereven elzárkózott minden devizaeladás elől: az exportőrök pedig nem voltak hajlandók beadni devizáikat, még a bankok által tülhajtott árak mellett sem. A helyzet csupán 5-én a késő esti órákban enyhült, amikor is a bucaresti-i pénzintézetek, valószínűleg a Banca Nationala intervenciója folytán, mint devizaeladók léptek fel.

Ma a helyzet a tegnappal szemben, annak ellenkezője volt. Az aradi exportőrök tömeges árukinálattal léptek fel, amivel szemben a kereslet teljesen tartózkodó volt. Sőt sokan a tegnapi vásárolt devizákat is igyekeztek, ha veszteséggel is — realizálni. A tömeges kínálat eredménye volt azután, hogy a dollár 170-re és a font 830-ra csuszott vissza. További erős lanyhulásra a bankörök nem igen számítanak, mivel a kedélyek idegesek és a devizaadósok fedezéseikkel nem igen mernek várni.

A két napnak az a tanulsága, hogy a közönségnek idegeskedésével és kapkodásával nem szabad a spekulációt előmozdítani, hanem hidegen és nyugodtan kell nézni a spekuláció erőlködését, amely önmagában összeomlik, ha

nem talál támaszt a nagyközönségben.

A szakkörök véleménye szerint a lejnek ezt az egynapos esését az okozta, hogy a lejspekuláció letörésére a külföldön megfelelő intézkedések még eddig nem történtek. A Banca Nationalának nincsenek olyan szervei, illetve megbízott pénzintézetek, amiknek az az utasításuk, hogy bizonyos árfolyamon minden lejmennyiséget felvegyenek, a belföldön pedig, úgy látszik megfelelő helyre nem veszik észre a Banca Nationala nagy fontosságát a lej árfolyamának szabályozása terén. Lehet, hogy a Maniu miniszterelnök által említett bizonyos kezek is hozzájárultak, hogy a lej 24 órára jelentősen megingott, de az nagyon szomorú jelenség, hogy ma, midőn az európai országok legnagyobb része pénzügyileg stabilizálva van, de azok az országok is, amelyek pénzügyileg nincsenek stabilizálva pénzegységeiknél, még egy fél százalékos kilengést sem engednek meg.

ugyanakkor a lej egy napon 5 százalékos kilengést teygen, még akkor is, ha abba a spekuláció rosszindulatulag avatkozik bele.

A lejjel való játéknak a külföldön még nincs vége. Ezt bizonyítja az, hogy Zürichben a nyitáskor 300-al, záratkor 307 és féllal, az utótőzsdén pedig 302-vel jegyezték a lejt.

A délutáni bucaresti-i jelentések szerint a Banca Nationala azt közli, hogy ma 304-es árfolyamon vásárolt Zürichben lejt. A spekuláció ideje megszűnt, mert sehol a külföldön nem található jelentékenyebb mennyiségű szabad lej, a Nemzeti Banknak pedig megvannak az eszközei a szükséges devizák beszerzéséhez.

Zürichben 3.02, Párisban 14'85 a lej

(Arad, december 6.) A közgazdasági élet faktorai nyugtalansággal figyelik a lej zürichi hullámozását és türelmetlenül várják a beigért intézkedéseket, amellyel ártalmatlanná teszik a lej körül folyó tőzsde-manővereket. Ma igen erősen hullámozott a kurzus, a nyitáskor 3 volt a lej, záratkor 3.07.50-re emelkedett, míg az utótőzsdén ismét 3.02-re esett.

Helyi valutaárak. (December hó 6.)
Kifizetések: Berlin 40.90, Newyork 170.90.

London 831, Páris 6.71, Milánó 8.99, Prága 5.05, Budapest 29.88, Zágráb 3.01.50, Bécs 24.10, Zürich 33. — Áru: Márka 40, dollár 169, angol font 825, francia frank 6.76, olasz lira 9, cseh korona 5, pengő 30, dinár 3, osztrák schilling 24, svájci frank 32.50. — Penz: Márka 39.50, dollár 160.50, angol font 820, francia frank 6.50, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.80, dinár 2.90, osztrák schilling 23.70, svájci frank 32.

Zürichi tőzsde nyitás. (December hó 6.) Berlin 123.70, Amsterdam 208.45, Newyork 519.07, London 2517.75, Páris 20.27.50, Milánó 27.18, Prága 15.38.50, Budapest 90.56.50, Belgrád 9.12.50, Bucuresti 3, Varsó 58.20 Bécs 73.

Zürichi tőzsde zártár. (December hó 6.) Berlin 123.71, Amsterdam 208.45, Newyork 519.12, London 2518, Páris 20.28, Milánó 27.18, Prága 15.38.25, Budapest 90.54, Belgrád 9.12.25, Bucuresti 3.07.50, Varsó 58.20, Bécs 73.02.

Zürichi utótőzsdén 3.02 volt a lej. Bucurestiben ünnep miatt tőzsdeszünet.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF

NYILTTÉR.

E rovat alatt közléteikért nem vállalunk felelősséget. ÉRTESETÉS.

Van szerencsénk tisztelettel b. rendelünk szíves tudomására hozni, hogy **üzletünket Str. Eminescu (Deák F.-u.) 3. sz. alá helyeztük át.**

Teljes tisztelettel:

Farkas László óras, ékszerész és vésnök. 6651

Schärer József és neje, mint nagyszülők, fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy egyetlen kis unokájuk

Ernuska

folyó év december hó 8-án 18 éves korában Budapesten meghalt.

A gyászmise kisangyalunk lelki üdvéért 8-án, szombaton 9 órakor fog az aradi Minorita atyák szentegyházában megtartani. 6652

Férfi kalapok legdivatosabb színekben **Grumásnál** 220 és 230 lejért Str. Metianu 14. sz.

10% engedményt adok olcsó áraimból! **Egyó A.** Angol gyapjú harisnya, szveterrek, pulloverek, saálak, téli tricóáruk, reform nadrágok, keztük és csipkék után. Strada Eminescu 13.

Tekintse meg legújabb varrógép modelljeimet. A technika osodái. 6164

HAMMER VILMOS
ARAD, PIA A AVRAM IANCU NO. 5-6.

A közelgő karácsonyi ünnepekre való tekintettel cipőimet leszállított árral árúsítom. **Csernócsky Mihály**, volt Deák Ferenc-u. 26. szám. 6687

Fábián és Tea cégnél Elismert legjobb és legújabb varrógépek, kerénpárok, gramfonok és legújabb gramfonlemezek kedvező részletfizetésre legolcsóbban szerezhetők be.
Str. Metianu 15. (volt Forray-uca)

Ha Curtici-ra utazik, vagy autókirándulást tesz erre a közeli határállomásra, keresse fel: **Jovitu Jeno** vasúti vendéglős **éttermét**, ahol jól, olcsón és izletesen étkezhet. 4918 **KITÜNO FAJBOROK!**

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

ÖNKÉNTES ÁRVERÉSI HIRDET-MÉNY.

Közhírré tesszük, hogy t. évi december hó 17-én déliótt 10 óra-or a Bank helyiségében tartandó nyilvános árverésen az Egyesült Bank berendezési tárgyait eladjuk. Az érdeklődők a berendezés leltárát a Bank helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Az Egyesült Bank R. T. felszámoló-bizottsága.

Rádió-engedélyeket Bucurestiben olintéz olcsón **Sándor Ferenc** és gyorsan futárvállalata a megyeházzal szemben

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesziunk fel. Csak válaszbéllyeggel ellátott kérdezősködésekre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatali telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

CSAK pénteken várak. 6653

DURA elemek anaro és detail Varga és Rosenfeldnél Arad, Central szálló mellett.

ALKALMAZÁS.

KERTÉSZT keresek, aki a kertészet minden ágában jártas, hosszabb ideig uradalomnál volt, valamint egy GAZDÁT is. Jelentkezni Aradon, Str. Grigorescu 2., 9-én délelőtt 10. Lászlóffy 6617

KIFUTÓ leány felvétetik Filadelfi könyv kötetzet, Aradi Közlöny mellett. 6643

SZERELŐT feiveszünk. Varga és Rosenfeld, villanyműszerész Arad.

OKTATÁS.

FRANCIÁT és németet nagyon olcsón tanítok. Volt Fábán Gábor-u. 1. földszint 5971

LAKÁS.

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

VÉTELÉSELADÁS.

JÓ állapotban levő benzínmotor (45 HP) eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 6644

BÖRÖNDÖK, perzsa bunda, szőrmék, szőnyegek, bőrgarnitúra, zongorák, ebédlő, háló, szalonberendezések, vitrinek, antik komódok, antik könyvszekrény, asztalok, székek, fotelok, intarziás garnitúra, kredencek, órák, tükrök, festmények, antik asztali lámpák, vázák, sparthrdt, varrógép, kararai márványszobrok, díványpárnák, filé asztalterítő, horgolt terítők, márványoszlop, varróasztalkák, csillár, fali tálak, dísz tárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

MEGBIZÓIM RÉSZÉRE KERESK: Aneroid baromméter (fém légsúlymérő), antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kivánatra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

KÉT lóra, alig használt sárga szerszám, francia hajtószárral, eladó. — Weber, Tramvai, Arad. 6649

Zongorák!

Alkalmi árban!

Stingl piano ... .. 32.000 Lej
Rövid Bözendorfer... .. 40.000 Lej
Ehrbar Hangverseny ... .. 25.000 Lej
Hartl in Wien... .. 20.000 Lej
MELIS zongoratermben Arad, Piața Avram Iancu 21., I. emelet.

KÜLÖNFÉLÉK.

MEGFELLEŐ garancia mellett folyó-ítok olcsó kölcsönöket. Cím az Aradi Közlöny kiadójában, 6549

KÉRELEM A NEMESSZIVŰ EMBEREKHEZ! Nagy nyomorral küzdő, 70 éves, ágyban fekvő, jobb napokat látott volt hivatalnok kéri a jószívű emberek bármilyen csekély anyagi vagy másnemű segítségét. Címe Bleier Igaác, volt Anyal-ucca 17. 250

3 szobás uccal lakás

a volt Ferdinánd-uccában, havi 3000 lejért azonnalra kiadó Bövebbet Kiss Lajos „Uranul” irodájában, városházával szemben. 6654

HIRDETMEY.

Közhírre tesszük, hogy i. évi december hó 15-én a következő ingatlanokat adjuk el nyilvános szobeli árverésen: Délelőtt 10 órakor Ineuban a község háza tanácstermben az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező magtárépület 400.000 lej kiáltási árban. Délután 3 órakor Buteniben a fiókinzetet helyiségében az Egyesült Bank R. T. tulajdonát képező intézeti fiókházat 300.000 lej kiáltási árban. Bántépen a kiáltási ár 10 százaléka, amelyet az árverésben résztvenni kívánók tartoznak az eljáró közjegyző kezéhez fizetni. A vevő a vételár teljes összegét 30 napon belül köteles letétbe helyezni a Banca Generala a Județului Arad pénztintézetnél. A tulajdon jog bekebelezésére alkalmas szerződést a vevő a felszámoló-bizottság jóváhagyása után, de legkésőbb 45 napon belül fogja megkapni. Az adás vétel után kirovandó illetéket és a szerződés költségeit a vevő viseli.

Egyesült Bank R. T.

felszámoló-bizottsága.

„Asigurarea Romaneasca”

Altalános Román Biztosító R.-T.

Részvénytőke és tartalékok 115,382.693 lej

és afileiált intézete az

„Asigurarea Taraneasca”

Román Altalános Biztosító R. T.

Részvénytőke: 16,905.264 lej.

1928. november 30-án délelőtt 9 órakor a társaság székhelyén a sorsoló bizottság és nagyszámu biztosító jelenlétében az 59-ik havi sorsjáték alkalmával kiorsolt kötvény-amortizációk és életbiztosítások végösszege:

715.000 lej.

Az eddigi 58 húzás során kiorsoltatott és kifizetve lett kötvény-amortizációk és életbiztosítások végösszege:

19,620.000 lej.

Az 1928. november 30-án kiorsolt kötvények a következők:

A. DIJTÉTEL (15 ÉVES.)

- 20.000 lej Ilie Bulculescu, com. Călina Vâlcea, 6647. számú kötvény.
- 20.000 lej Constantin Muscelanu, Bucuresti, cal. Dorobanti No. 69. 108.486 sz. k.
- 20.000 lej D. Sterian Zane, Bucuresti, Str. Grădinarilor No. 22. 137.006 sz. kötv.
- 20.000 lej Moravici E. Vlanu, Bucuresti, Fabrica Cătarida 1. 47.197 sz. kötv.
- 20.000 lej Ion Dumitriu, comerciant, Târgoviste, Str. Libertății No. 17. 19.236 sz. kötvény.
- 20.000 lej Tudor Stoica, Bucuresti, sos. Pantelimon No. 154. 108.197 sz. kötv.
- 20.000 lej Maior G. Marinescu, Aiud, bat. G. V. de Munte, 34.117 sz. kötvény.
- 20.000 lej Paulina Dobesch, Bucuresti, Str. Sirenelor No. 82. 17.657 sz. kötv.
- 20.000 lej Mustafa Toporia, Bucuresti, Str. Uranus No. 34. 129.351 sz. kötv.
- 20.000 lej Clara Hirsch, Bucuresti, Str. Nerva Traian No. 2. 103.072 sz. kötv.
- 20.000 lej Aurelia Cristoior, Brasov, Banca Națională, 80.539 sz. kötvény.
- 20.000 lej Constantin Gheorghide, Iasi, Str. Lascar Catargiu No. 37. 118.879 számú kötvény.
- 20.000 lej Sabin Noară, Bucuresti, Str. Blănari No. 10. 47.743 számú kötvény.
- 20.000 lej Elena Mateescu, Bucuresti, Str. Mihai Vodă No. 7. 99.335 sz. kötv.
- 20.000 lej Herman Ilie, Pascani, Str. Gărei, 93.298 számú kötvény.
- 20.000 lej Ernestina Bălășana, Bucuresti, Str. T. Vasilescu No. 13. 39.520 sz. k.
- 20.000 lej Alexe Bratovici, Bucuresti, Str. Cornescu No. 77. 31.085 sz. kötv.
- 20.000 lej Niculina D. Ionescu, Bucuresti, Str. Brasoveni No. 19. 29.592 sz. kötv.
- 20.000 lej Ana Jiuța, Bucuresti, Str. Cluj No. 5. 122.630 számú kötvény.
- 20.000 lej Petre M. Teodorescu, Giurgiu, Str. Oinac No. 86. 51.745 sz. kötvény.
- 20.000 lej Vasilichia Nestor, Bucuresti, Str. Viitorului No. 179. 78.337 sz. kötv.
- 10.000 lej Mih. Lupescu, comuna Muratlar, jud. Constanta, 1551 sz. kötvény.
- 10.000 lej Ivan Matev, comuna Ceamurlui Mare, 17 számú kötvény.
- 5.000 lej Moise Ioan, Tighina, stația Culmea, 5087 számú kötvény.
- 10.000 lej Nicolae Hustinuc, com. Drănceni-Fălcu, 2504 számú kötvény.

B. DIJTÉTEL (10 éves)

- 20.000 lej Polifrone Georgescu, Bucuresti, Calea Grivitei No. 214. 5023 sz. kötv.
- 20.000 lej Ilie Bădălan, comuna Bărăști de Vede, jud. Olt, 9718 sz. kötvény.
- 10.000 lej Eugenia Petrescu, Bucuresti, Str. Labirint No. 183. 200 sz. kötvény.

C. DIJTÉTEL

- 20.000 lej Dumă Nicolae, sef post. jand. comuna Căuas, jud. Sălaj, 16.467 sz. k.
- 20.000 lej Const. P. Demetrescu, Iasi, Str. Fermantului, 2871 számú kötvény.
- 20.000 lej Scariat Stănescu, comerciant, Găesti, 18.320 számú kötvény.
- 20.000 lej Ion Romanoi, secret. Prim. Focsani, 17.255 számú kötvény.
- 20.000 lej Schmidt J. Wilhelm, Bucuresti, Str. Isvor No. 121. 2410 sz. kötv.

D. DIJTÉTEL

- 30.000 lej Emilia St. Panaitopol, Bucuresti, Str. Căp. G. Buruiană No. 10. 4629 számú kötvény.
- 30.000 lej Grigore Subă, comuna Vlăsinești, Dorohoi, 618 számú kötvény.

E. DIJTÉTEL

- 50.000 lej Ecaterina Kolar, Bucuresti, Str. Frumoasă No. 50. 2191 sz. kötvény.

Az „ASIGURAREA ROMĂNEASCĂ, valamint az „ASIGURAREA TARANEASCĂ” elitogad TŰZ-, JÉG-, HALÁLESET-, ÁLLAT- és ÉLETBIZTOSÍTÁSOKAT orvosi bizonylat alapján, leiben, nemkülönböztetve SZÁLLÍTÁSI BIZTOSÍTÁST is. Elsőrangú versenyképes díjtételek mellett.

A VEZÉRGAZGATÓSÁG.

BUTOR jutányos áron kapható

Wiegerfeld Adolf Arad

Strada Moise Nicoara (Petőfi-ucca) 9-11. 8704

MUZSAY JÓZSER

ARAD, színházzal szemben

Férfi öltöny tiszta gyapju L. 1750
Férfi öltöny divatstílusban... „ 2450
Sötétkék és fekete öltöny la. „ 2750
Őszi és téli felöltő... „ 1950
Ulsler-Double la. ... „ 2450
Fekete téli kabát szörme sál gallér. „ 2650
Divat szabóság! 4818

Őszi és téli árjegyzéke:

Iskola öltöny előírás szerint L. 1600
Bőrkabát la. minden színben „ 3900
Fregoli raglán... „ 2000
Gummi kabát ... „ 800
Trench-coats la. ... „ 2500
Angol posztó raktár!